

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Vidékfejlesztési Agrármérnök Mesterképzési szak

Magyarkanizsa turizmusának elemzése és fejlesztési lehetőségei

Belső konzulens

Dr. Farkas Tibor
egyetemi docens

Készítette

Szabados Zsóka
HNHDAHJ
Levelező tagozat
Zenta képzési hely

Intézet

Vidékfejlesztési és Fenntarthatósági Gazdasági Intézet

Zenta

2022

Tartalomjegyzék

1.BEVEZETÉS	2
2. A Turizmus	3
2.1. Turizmus foglamak és jelentősége	3
2.2 Turizmus típusai	4
2.3. Turizmus kialakulásának története	6
2.4. A falusi turizmus fogalma és fajtái	8
2.5. Vidékturizmus	12
2.6. Szerbia turizmusa	12
2.7. Vajdaság turizmusa	15
2.7.1. Vajdaság turisztikai értékei	15
2.7.2. Kultrális és örökség turizmus Vajdaságban	16
3.ANYAG ÉS MÓDSZER	18
3.1. A kutatás helye- Magyarkanizsa	18
3.2. Vizsgálat módja	19
4.EREDMÉNYEK	21
4.1.Kvantitatív, kérdőíves kutatás eredményei	21
4.3. A kérdőíves kutatás adatainak értékelése	39
4.4. A mélyinterjúk eredményeinek bemutatása	43
4.4.1. Magyarkanizsai önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával készített mélyinterjú eredményei	44
4.4.2. Magyarkanizsa Község Turisztikai Információs irodájának megbízott munkatársával készített interjú eredményei	45
5.KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	47
6. ÖSSZEFOGLALÁS	52
7.IRODALOMJEGYZÉK	53
8.KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS	56
9.MELLÉKLET	57
FÜGGELÉKEK	68

Error! Bookmark not defined.

1.BEVEZETÉS

A turizmus korunk meghatározó jelensége. A turizmus fogalmán egyrészt az ember állandó életvitelén, valamint munkarendjén (lakásán és munkahelyén) kívüli valamennyi helyváltoztatását, valamint tevékenységét értjük, bármi legyen azok konkrét indítéka, idő-intervalluma, valamint célterülete. A turizmus másrészt az ezzel kapcsolatos igények kielégítésére kialakított anyagi-technikai, valamint organizációs feltételek, ezen kívül szolgáltatások együttese (Lengyel, 1992). Az embereknek a rohanó világban szükség van kikapcsolódásra. Szükségük van kilépni a szürke világukból az önmegvalósítás felé. Diploma dolgozatomban az irodalmi áttekintés során szó lesz a turizmusról, mint fogalomról, annak történetéről, Szerbia és Vajdaság turizmusáról. Dolgozatom témája Magyarkanizsa vidékfejlesztése, ezen a témán belül pedig a turisztikai részre van koncentrálni. Magyarkanizsa mindenekelőtt úgy ismert, mint a „csend városa”, ez azonban nem teljesen fedti a valóságot. A községben hatalmas léptekkel fejlődik az ipar és egyre nagyobb teret kap a turizmus. A szerb-magyar határ és az életet adó Tisza közelsége, valamint a magyarkanizsai gyógyfürdő termálvizei tökéletes alapul szolgálnak az idegenforgalom fellendüléséhez. A falusi turizmus is virágzásnak indult, mint a további gyarapodás egyik jelentős alappillére. A város sokszínű kulturális és gasztronómiai adottságokban bővelkedik. Az elmúlt években számos új és minőségi szolgáltatást nyújtó idegenforgalmi szereplővel bővült a turisztikai kínálat és egy új turisztikai központtal is. Vizsgálati módszerem a kérdőíves kutatás és mélyinterjú. A mélyinterjúk segíteni fognak a jobb belátás érdekében. Az interjúkat személyes megkérdezés alapján készültek el. Régi képekkel, turista térképekkel, saját fényképekkel szeretném színesebbé és érdekessé tenni diplomadolgozatomat.

Munkám során a következő hipotéziseket állítottam fel:

H1: A téma iránt jobban érdeklődtek a férfiak és azok, akiknek a foglalkozása kapcsolódik a turizmushoz

H2: A válaszadóim nagy mértékben beszélik a szerb nyelvet, mint a környezet nyelvét, de más idegen nyelvet is

H3: A magyarkanizsaiak szerint fontos a turizmus és azt jelenleg megfelelő szintűnek tartják.

2. A Turizmus

2.1. Turizmus foglamak és jelentősége

Napjainkban a Turizmus Világszervezete, valamint az Interparlamentáris Unió 1989-ben megfogalmazott definíciója tekinthető a legismertebbnek, eszerint „a turizmus magában foglalja a személyek lakó- és munkahelyen kívüli minden szabad helyváltoztatását, valamint az azokból eredő szükségletek kielégítésére létrehozott szolgáltatásokat”. Bár ez a definiálás a legnagyobb mértékben elfogadott, értelmezésében mind a mai napig több nézet létezik annak vonatkozásában, hogy a lakhely a lakást, esetleg a települést jelenti-e (Lengyel, 1994). A fenti meghatározást a Hágai Nyilatkozat 1. alapelve determinálta, továbbá a fenti idézetten kívül még kiemelte, hogy „a turizmus egyúttal egy lényegi cselekvést is jelent...az egyéni szabadidő hasznosításának lényeges formájává vált, továbbá fontos közvetítője...a politikai, gazdasági, kulturális kapcsolatoknak...”, valamint „a turizmus mindnyájunk ügye kellene, hogy legyen. A jelenkori társadalmakban az élet minőségének következménye és egyik meghatározó tényezője is egyben” (Tasnádi, 1998). A WTO turisztikai és kutatási statisztikákat tesz közzé. 1980-ban a WTO adott otthont a Fülöp-szigeteken a Turisztikai Világkonferenciának. Figyelembe véve a világ turisztikai ágazatának óriási fejlődésével kapcsolatos eredményeket és aggályokat, a találkozó elfogadta a Manilai Nyilatkozatot, amely minden ország egyik alaptevékenységként azonosította a turizmust, felismerte a belföldi turizmus jelentőségét, és hangsúlyozta a sokrétű a turizmus szerepét a politikában, a társadalomban, a kultúrában, a környezetvédelemben és az életminőségben.

Az elmúlt évtizedekben a turizmus a világgazdaság egyik legfontosabb ágazatává fejlődött, a növekedési ráták gyakran meghaladják a világgazdaságét (WTO, 2000). A turizmus fejlődését számos tényező segítette elő. A fejlődő országokban a szolgáltató szektor megerősödött a hagyományos ágazatok rovására, nőtt a szabadidő, a fizetett szabadság, és a világ felgyorsulásával nőtt a fizetett szabadság iránti igény is. A nemzetközi turizmus jelentősen hozzájárul a fejlődő országok devizabevételéhez, ami különösen fontos az egyéb forrásokkal nem rendelkező országokban. Ezért ezeknek az országoknak nagy jelentőséget tulajdonítanak a turizmus fejlesztésnek. Egyes országok a turizmus gazdasági előnyeit hangsúlyozzák, ami pótolhatja a külkereskedelmi hiányt, növelheti a devizabevételt és munkalehetőséget teremt.

Mostanában a turizmust sokan mint modern korunk legsajátosabb iparágát és termékét fedezik föl. Ha azonban közelebbről megvizsgáljuk a kérdést, láthatjuk, hogy az utazás legegyszerűbb formája is csak jelenlegi privilégiuma az emberiségnek.

A turizmus hívei úgy vélik, hogy a turizmus segít megőrizni a természeti és kulturális örökséget, elősegíti az emberek közötti harmóniát és fenntartani a békét. Ugyanakkor az is érvel, hogy éppen ellenkezőleg, a turizmus szezonális és szakképzettséget nem igénylő munkahelyeket hoz létre, amelyek tönkreteszik azon közösségek környezetét és kultúráját, amelyekben működnek. Tehát vannak, akik a turizmus mellett vannak, és vannak, akik ellenzik. Mindenkinek joga van azonban eldönteni, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe a véleményformáláshoz, de a tények azt mutatják, hogy akár tetszik, akár nem, a turizmus virágzik, és mindent meg kell tenni a jó irányba (Lengyel, 1998). A turizmus a különféle ellenvetések ellenére tovább fog növekedni, tehát nem akadályozható, de jó irányba haladhat és kell is (Lengyel, 2000).

Az emberré válásban, fejlődésében betöltött szerepe vitathatatlan, utazási, vándorlási, a szomszédos vidékek, törzsek megismerési szándéka megegyezik az emberiség történetével. Bármilyen is a motiváció, mint például az ősi otthonok és közösségek távozása és visszatérése, ez mind magában foglalja az ember személyiségét, a kulturális dimenziók kiterjesztését és más kultúrák felfedezését. Mint minden feltörekvő társadalmi jelenséget, a turizmust is sok félreértés, gyanú, értetlenség övezi, mert valódi tartalmát, értékét, veszélyeit, mértékét még a turizmusban is kevesen ismerik, és sokan hajlamosak „minden” Csodára. „Vagy fordítva, társadalmi és kulturális problémák forrásaként tekintik (Horváth, 1999).

2.2 Turizmus típusai

A turizmus alapköve a környezeti változás, vagyis az állandó környezetből való kilépés. Mindez szabadidőben vagy munkaidőben lehetséges. A szabadidő nem tekinthető az egész túra alapjának, hiszen ezalatt van alvás, étkezés stb. Tehát az úgynevezett biológiai idő és a kényszeridő, ez a 6 magában foglalja a vásárlást, a munkába járást és bizonyos kötelezettségek teljesítését. Az ezen alapvető szükségletekhez kapcsolódó hátralévő időt szabadidőnek nevezzük, amely a turizmus alapját képezi. Létezik turizmus akkor is, ha a turista munka miatt elhagyja állandó lakóhelyét. Ez összefüggésbe hozható a napi munkarenddel, például a taxisofőrökkel, idegenvezetőkkel stb., de az üzletemberek üzleti útjaival is. Ezeket a túrákat összefoglalóan szakmai túráknak nevezzük. (Lengyel, 2004). Az utazás jellege alatt tömegturizmust és alternatív turizmust értünk. A

tömegturizmus legalapvetőbb jellemzői a turisták nagy száma, a desztináció közelsége, az árérzékenység és a "4S" (Sand, Sun, Sea and Sex = homok, napfény, tenger, és szex). Ezzel szemben az 1980-as években kialakult alternatív turizmusformák kisebb turistacsoportokra támaszkodtak, vidéki, ökológiai, kulturális és örökségi turizmust. Az állandó környezetből való kilépés élményterápiával is párosul. Mert ahogy Király József pszichológus fogalmaz, „élmény az, amelynek erős, kiemelkedő, pozitív érzelmi tartalma van, amely szabályozó jellegénél fogva felfrissít, ellazít, aktivizál. Az idő megőrzi emlékeink érzelmi tartalmát.” Az utazás maga egy körforgás, és minden összefügg egymással. Az embert alapvetően az érzelmei vezérlik. Az érzelem az élmény alapja, az élmény pedig a turizmus alapja.

Ezért minél több érzelmet kell kiváltanunk látogatóinkban, hogy felhívjuk figyelmüket szolgáltatásainkra, és újra és újra igénybe vegyék a már kipróbált szolgáltatásokat. (Király, 2001) .Az utazás motivációjától függően többféle turizmust ismerünk. Üdülési turizmus- Ezek a relaxációs utak, amelyek során az ember ellazul, megfiatalodik, gyógyul, fejleszti a testét és szellemét, helyreállítja szellemi és fizikai állapotát. A kulturális turizmus keretein belül a turisták megismerhetik más népek és régiók kultúráját, szokásait és hagyományait. A vallási turizmus alapja, hogy az egyes vallások hívei különböző egyházi központokat, szent- és kegyhelyeket látogatnak meg. Elsősorban a katolikus és a mohamedán vallás híveinél találkozunk a hitbuzgalmi célú zarándoklatokkal. A szociálturizmuson belül a látogató turizmusba azok a helyváltoztatások tartoznak, amelyeknél a cél a rokonok, ismerősök meglátogatása. A sportturizmus keretében valamilyen sporttevékenységhez kapcsolódik a látogató motivációja, lehet aktív és passzív sportturizmus. Ez utóbbi két típus a gazdasági és politikai turizmus.Ezek a felsorolt motivációk összefüggésbe hozhatók Maslow piramisával (1. ábra), amely az emberi szükségletek hierarchiáját mutatja be. Szintek szerint ezek a fiziológiai szükségletek, a biztonság és a védelem, a szeretet és az összetartozás, az önbecsülés és végül az önmegvalósítás. Maslow elmélete szerint minden szintnek teljes mértékben teljesülnie kell ahhoz, hogy a következő szintre léphessen. A gazdasági háttér az, hogy az élettani szükségletek egy része a turisztikai szolgáltatásokon keresztül kielégíthető, és a szociális jólét és a rendelkezésre álló jövedelem növekedésével egyre többen képesek az alapvető szükségleteken kívüli alapvető szükségletek kielégítésére is (Tanásdi, 2002).

1. ábra Maslow- féle piramis (Beller, 2014)

Nyilvánvaló, hogy összefüggés van a fiziológiai szükségletek kielégítése és a turizmus között. A biztonság az egészséges turizmus alapja. Az utazás is kielégítheti az elismerést, mert most ki hova utazik, az státuszsimbólum. Az önmegvalósítás szintje és a turizmus összekapcsolása azonban a jövő legnagyobb feladata, amelyhez minőségibb, változatosabb és gazdagabb utakat, programcsomagokat kell létrehozunk. (Renyér, 2004). A turizmus fajtái mellett beszélhetünk a turizmus formájáról is. Ezeket széles körben csoportosítják. Származási hely szerint van belföldi és külföldi turizmus. A résztvevők számától függően lehet egyéni, csoportos, családi, klub- és tömegturizmus. A túrán résztvevők életkorától függően mind az ifjúsági, mind az idősek (60 év felettiek, idősek) túrák. Szezon szerint van nyári, téli szezon, főszezon, előszezon, utószezon. A résztvevői tevékenység szempontjából lehet aktív vagy passzív turizmus (Lengyel, 2004).

2.3. Turizmus kialakulásának története

A turizmus gyökerei az ókorba nyúlnak vissza. A nagy kereskedelmi célú utazások, vallási zarándoklatok fontos jellemzői voltak az ókori népek (egyiptomiak, perzsák, kínaiak, görögök, rómaiak) életvitelének. Kiemelkedő ókori turisztikai eseményként tarthatjuk számon a görög olimpiai játékok megrendezését. A jóshelyek, gyógyhelyek, kulturális rendezvények (színházak) helyszíneinek meglátogatására egyre nagyobb tömegek keltek útra. A hatalmas birodalmak életének

szervezése is sok utazással járt, a helytartók és a közigazgatási tisztségviselők gyakran váltogatták állomáshelyüket (Kardos, 2011). Már az ókorban (V. századig) is volt turizmus. Útra keltek vallási (templomok, szentélyek látogatása), kereskedelmi, egészségügyi (gyógyfürdők) okokból, vagy a szórakozás miatt (Olimpiai Játékok, tengerpart). A patríciusok ellátogathattak Rómából akár Görögországba, a Közel-Keletre vagy Egyiptomba is. A Római Birodalom kitűnő feltételeket alakított ki az utazáshoz: Az utak mellett szállodák hálózata épül ki.

A középkorban (5-15. század) a helyet a hely jellemezte, a földbirtokos utazási kiváltsága (buli, vendégek, nyári szállás). De még a kereskedők, katonák, papok, céhek, diákok (tanár-diák cserekapcsolatok) is utaznak különféle okokból, és akkor is jellemző a vallásos üdülési utazás. A századfordulón jelentek meg az első lovas kocsik. Az új korszakban (a XVI. századtól) postakocsi-útvonalakra épültek a fogadók, panziók, újra divatba jöttek a gyógyfürdők. Angliában 1663-ban vezették be az útdíjat az útépitések kifizetésére. A Grandtour egy széleskörű és divatos rendezvény volt, a tehetősebb emberek keresték fel ezeket a központokat - ez akár három évig is eltarthatott (Lengyel, 1994).

A 18. században a kulturális forradalom a kontinentális Európában nagy változásokat hozott. Feltalálták a gőzgépet (J. Watt 1778), a gőzhajót (R. Fulton 1807) és a gőzmozdonyt (G. Stephenson 1817). Megindult az urbanizáció, az embereknek több pénzük volt, több idejük, több lehetőségük az utazásra. 1841 fontos dátum: Thomas Cook kirándulást szervezett Loughborough-ba, 570 résztvevővel, ez 10 mérföldes vonatos kirándulás volt, és 1 schillingbe került az utazás oda és vissza. Maga Cook volt az idegenvezető. Őt tartják a turizmus feltalálójának. 1845-ben megalapította cégét, 1851-ben megszervezte az első viláckiállítású turnét Párizsba. Ezzel létrejött egy szervezett csoportos túra, amely a későbbi tömegturizmus alapja volt. Csomagban volt, és 1867-ben adták ki az első szállodai kuponokat. Első Földközi-tengeri útjait 1866-ban és 1872-ben szervezte (Lengyel, 1994).

A XIX. század egyik legnépszerűbb találmánya a kerékpár, mely megnyitotta a mozgó kirándulások és üdülések korszakát. Nem egész száz év alatt az emberiség eljutott a gőzgéptől (1778) a robbanómotorig (1876), majd a motorgépkocsiig (1885), s végül 125 évvel a gőzgép feltalálása után a Wright fivérek megalkották az első repülőgépet. Ezek a találmányok már a XX. századi tömegturizmus fő közlekedési eszközei lettek. A 20. század elejétől az autók népszerűsége és a busz megjelenése a vasút szerepét valamelyest csökkentette. Új típusú szálláshelyek jöttek létre, a motelek és a kempingek. A század első felében az ismert világesemények, így a két világháború és a közöttük

lezajlott világválságok megzavarták egy kedvező turisztikai folyamat lendületét. A második világháború után egy új közlekedési forma, a repülőgép hatalmas utazási fellendülést hozott.

Ez és a fizetett szabadság jogi garanciája alapozta meg az utazás, a tömegturizmus exponenciális növekedését, innentől a turizmus modern koráról beszélhetünk. A népszerűsítés és az iparosodás mutatói egyre inkább a turisztikai szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, ezért a „turizmus” kifejezést ma is használják. A tömeges közúti és légi mozgások felvetették a kormányközi konzultáció és szabályozás szükségességét az idegenforgalmi ágazatban. A turizmus globalizációja során a század utolsó két évtizedében negatív környezeti hatások jelentkeztek, a turizmus értékelésében új hangsúlyok, alternatív irányzatok jelentek meg. Nem véletlen, hogy a turizmus, mint világjelenség hamarosan felkelti a világszervezetek érdeklődését is. Az 1963-ban Rómában tartott ENSZ-konferencia tárgyalta először a nemzetközi turizmust, fogalmi definíciókat és ajánlásokat adva a világ turizmusának fejlesztésére. Hamarosan világszervezet alakult, amely meghatározó szereppel rendelkezik a turizmus fejlődésében (Kardos, 2011).

2.4. A falusi turizmus fogalma és fajtái

A falusi turizmus a szabadidő eltöltésének módja, amely teljes mértékben a falu turisztikai áruinak felhasználásán és hasznosításán alapul (Hanusz, 2004). A falusi vagy tanyasi területeken fogyasztott ételek, italok, a különleges vendéglátás a turizmus külön fajtája, a kiemelt turisztikai termékek a következő tulajdonságokkal rendelkeznek:

- Egyedülálló szolgáltatások a fogadásokhoz
- Helyi bázisú kistérségi látnivalók
- A legtöbb esetben a házigazda és a vendég együtt él
- A vendégek családok, a helyi életstílusok és események résztvevőivé válnak
- A tevékenység folytatható nem kereskedelmi alapon, de kereskedelmi alapon is, főtevékenységként, engedély nélkül (Csizmadia, 2001).

A falusi turizmus (2.ábra) elsősorban falvakban, tanyákon, a városi/nagyvárosi élettől távol zajlik. A szolgáltatások összetettsége egyediséget ad a lakosoknak. Itt a városiak találkoznak a természettel - falvak/parasztházak, udvarok, rétek, legelők, birtokok, beleértve a mezőgazdaságot stb. Az elmúlt tizenöt évben a falusi turizmus különféle formákban megjelent az ország minden alkalmas

területén. A vidéki élet egyfajta idillt testesít meg az emberek képzeletében, a rohanás és a nagyvárosi élet megtapasztalása után igazi kikapcsolódás, feltöltődés. Manapság jobban, mint a történelem során bármikor, az emberek újra felfedezik a természettel való „kommunikációt”, amelyben újraértelmezhetik önmagukat. Ez nem csak egyfajta szórakozás. Azok, akik ezt az utazási formát választják, szeretnék megtapasztalni vidéki életüket, „kézzelfoghatóvá” tenni őseik tudását, szokásait, hagyományait – ezért vissza kell térniük gyökereikhez és tapasztalataikhoz. Ezt a tudást a falvakban, tanyákon, hiteles környezetben adhatják át, a speciális étrendek, a helyben megtapasztalható mindennapi hagyományok ápolásával, gyakorlásával. Mindez adja a falusi turizmus vonzerejét. Hosszú távon ez népességmegtartó erő lehet. A helyi és regionális vonzerővel rendelkező, gondozott falusi, vidéki környezetben a belföldi és külföldi vendégek szabadidő-eltöltési szükségleteinek kielégítéséhez szükséges az ezt szervező helyi intézmények és szolgáltatók jó együttműködése. (Kulcsár 2006) .Az ország-vidék-vendéglátás sokrétű célja: egyrészt a meglévő természeti környezet, értékek megőrzése, épületek felújítása - és használatuk, a térség természeti és épített örökségének megőrzése, a helyi hagyományok ápolása - ezáltal a foglalkoztatási lehetőségek bővítése a helyi lakosok részvételével (mint alternatív megélhetési megoldás és kiegészítő bevételi forrás). "divatos" és nagyon népszerű őshonos kézműves termék helyi előállítása és értékesítése, valamint a tanyák, paraszti gazdaságok újjáélesztése és megőrzése. Ezek a tevékenységek a szűkebb és tágabb környezetre is kihatnak, a vidékfejlesztésre fordítható bevételhez, falusi vendéglátáshoz kapcsolódóan - a falusi turizmus jelenléte a kistelepülések megújítására, fenntartására ösztönöz.

2.ábra: Falusi turizmus vidéken (Szántó, 2020)

A helyiek élete egészen más perspektívát kínál a városi turisták számára, miközben az esetleg korábban megélt előítéletek is megváltoztak, visszaadták a vidéki élet régi presztízsét. A gyakorlatban manapság azt tapasztalhatjuk, hogy egyre több fiatal család szeretne egy nyugodt, békés környezetet, ahol helyi kézműves termékeket készíthet, vagy professzionálisan készíthet, mások a falusi vendéglátást választják bevételük kiegészítésére. A turisták igényeinek minél szélesebb körben való kielégítése a cél (Nagy, 2013).

A falusi turizmust jobban érinti, mint a turizmus más részeit – az időjárás, az évszakok és ezek változása. A helyben, szállodákban vagy a környéken tervezett programok ezen elvek szerint kerülnek megszervezésre. Érdeemes tipizálni a program/szállás-ajánlatainkat az évszakok mindegyikére: télen benti, kézműves tevékenység, a szabadban vadles, téli sportok, disznóvágás; tavasszal – túrázás az az ébredő természetben, ismerkedés a benti előkészületi munkákkal a mezőgazdaság kezdetére, vetés; nyáron kellemes kirándulások, sütögetéssel, udvari főzéssel/sütéssel, lovaglással, a vízparton fürdőzéssel, horgászattal; ősszel különböző rendezvények- szüreti napok, almaszedés, befőzések, állatok behajtása, valamint az erdő adta programok: gombszedés, vadászat, szüret/bor-készítés. Minden évszakban érdemes az adott gasztronómiai sajátosságokat – lokális hagyományok mentén „felvonultatni” (Árkiné, 2002). A falusi turizmus fogalma minden eddiginél tágabban értelmezhető lesz, és a vidékfejlesztés egyik legfontosabb eleme, hiszen a falusi

turizmus alapvető célja a vidéki lakosság, elsősorban a mezőgazdasági termelők többletjövedelme. Végül, de nem utolsósorban, maradjon helyben, és akadályozza meg a bevándorlást. Gazdasági és társadalmi funkciói mellett fontos ökológiai szerepet is betölt a tájak és tájak sokféleségének védelmében, a természetes élőhelyek védelmében és általában az ökoszisztémák védelmében. Szabó szerint a falusi turizmus, a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés kapcsolata egyértelmű, mert a vidék teret ad a mezőgazdasági tevékenységeknek, vagyis a mezőgazdaság a vidékfejlesztés szerves része, a falusi turizmus és a mezőgazdaság pedig kiegészíti egymást (Szabó, 2003).

A falusi turizmus a hagyományos értelemben vett mezőgazdasági tevékenységből származó bevétel kiegészítésével hozzájárul a mezőgazdaság vidéki értékek védelmében betöltött szerepének erősítéséhez. Ezekben a régiókban a falusi turizmus a mezőgazdaságot kiegészítő, céljait tekintve a vidékfejlesztéshez kötődő alternatív bevételi forrásként jelenik meg, hiszen diverzifikálja a gazdaságot, részt vesz a vidékfejlesztés ökológiai céljaiban, szerepe van. A vidékfejlesztés társadalmi céljai között szerepel a kulturális értékek és hagyományok védelme (Szabó, 2003).

Gazdasági szempontból nagy előnye a vidéki turizmusnak, hogy szinte pótlólagos beruházás nélkül ér el jövedelmet úgy, hogy a meglévő épületvagyont, természeti, szellemi értékeket hasznosítja (Szabó, 2003).

2.5. Vidékturizmus

A vidéki turizmus nem egy konkrét turizmusfajta, hanem turizmustípusok és csoportok egyfajta halmazának tekinthető, amely a vidéki élmény teljességét nyújtja. A benne szereplő turizmuscsoportok a következők:

- lovas-, vadász-, horgász-, kerékpár-;
- gasztro-;
- termál-, wellness-, gyógy-;
- kulturális-, örökség-, kastély-, vallási-;
- kézműves-;
- falusi-;
- pihenő-;
- farm-, agro-, bor-,;
- gazdasági-, öko-, bioturizmus.

A vidéki turizmus együtt kínálja a pihenést, a természet megtapasztalásának élményét, a hétköznapi életől eltérő életritmust és tevékenységet, más szokások és hagyományok megismerését. A falusi turizmus keretében felelevenednek a paraszti hagyományok, népi szokásokat, régi ételek és italok. így az évszázados szokások, néprajzi értékek a más vidékről, városból jött vendég számára különös élményt nyújthatnak. (Puczkó et al, 2005). A vidékfejlesztés társadalmi céljai között szerepel a kulturális értékek és hagyományok védelme. (Szabó, 2003). A többszintű fejlesztés során egyszerre kell figyelni az élményközpontúságra, a helyi értékek újraélesztésére, a káros környezeti és társadalmi folyamatok gátlására, attrakciók és szolgáltatások megteremtésére. A kizárólag helyi részvételen alapuló fejlesztés megvalósítható és hosszú távon fenntartható. Fontos, hogy a lakosság úgy élje meg a fejlődést, hogy fogadja akaratát és mozgósítja erőforrásait (Kovács, 1996).

2.6. Szerbia turizmusa

Szerbia turisztikai potenciálja elsősorban a fürdőturizmusban rejlik (Sólyom, 2012). Szerbia a 141 ország közül a 95., regionálisan pedig a 35. helyen áll a Világgazdasági Fórum (WEF) legfrissebb, a turizmus versenyképességéről szóló globális jelentésében. A turisztikai versenyképességi index négy dimenzióból méri egy ország sikerét a turizmusban: 1. üzleti környezet,

2. utazási és turisztikai feltételek, 3. infrastruktúra és 4. természeti és kulturális gazdagság. A régió országai közül Horvátország teljesített a legjobban a 33. helyen, ezt követi Szlovénia (39.), Magyarország (41.), Bulgária (49.) és Románia (66.). Idén Spanyolország vezeti a listát a 141 ország közül, ezt követi Franciaország, Németország a harmadik, az Egyesült Államok a negyedik, majd az Egyesült Királyság, Svájc, Ausztrália, Olaszország, Japán és Kanada következik. A fenti eredmények egy különösen kijózanító tényre mutatnak rá, hogy Szerbia kiemelkedő turisztikai vonzereje ellenére messze lemarad a rangsorban, különösen szomszédai mögött. Szerbia turisztikai potenciáljának fejlesztése és hátrányainak csökkentése érdekében átgondolt tervezésre van szükség, a fenntarthatósági követelményekre fókuszálva. Az eddigiektől eltérően a turisztikai tervezés célja nem csupán az, hogy minél több turistát elkalauzoljon a fogadó területre, hanem az erőforrások védelme mellett a helyi lakosság közérzetének javítása is (Muhi, 2017).

A Magyar Vajdasági Községi Turizmusfejlesztési Stratégia (2018) kimondja, hogy Szerbia négy fő turisztikai célpontra osztható: Vajdaságra, Belgrádra, mint fővárosra, Nyugat-Szerbiára és Kelet-Szerbiára. Jelenleg Szerbia leglátogatottabb úticélja Belgrád. Nyugat-Szerbiában a leghíresebb turisztikai területek elsősorban a Zlatibor-, a Tara- és a Kopaonik-hegység turisztikai üdülőhelyeinek köszönhetően. Kelet-Szerbia turisztikai szempontból kissé fejletlen, de az elmúlt években jelentős fejlődésen ment keresztül, elsősorban a Đerdap Nemzeti Park (3. ábra), Niš város, és Stara Planina hegyei, valamint néhány gyógyfürdő vonzerejének köszönhetően. 3. ábra: Đerdap Nemzeti Park (Balkans, C. E. S. C. I., 2018). A Szerb Köztársaság Turisztikai Fejlesztési Stratégiája kimondja, hogy a természet- és ökoturizmus, az egészségturizmus, a falusi és kulturális turizmus, az üzleti turizmus és a belföldi hajózási lehetőségek kiemelten kell, hogy szerepeljenek Szerbia turisztikai termékkínálatában (Balkans, C. E. S. C. I., 2018).

3.ábra: Đerdap Nemzeti Park (UNESCO, 2020)

Ezzel szemben Szerbiában, valamint a Vajdaságban a kitűnő adottságok ellenére a termál-, valamint egészségturizmus lehetőségei még nincsenek kellőképpen kihasználva (Berber et al., 2010; Tomić et al. 2013). Ennek egyik oka, hogy az egykori Jugoszlávia lényegesen több figyelmet és pénzt szentelt a tengerparti, továbbá folyómenti turizmus fejlesztésére. Mindamellet a múlt század végére létrejött nehéz politikai és ökonómiai szituációban a turizmus összességében kevés támogatáshoz jutott. Az gazdasági krízis a Vajdaságot sokkal negatívabban sújtotta, mint Szerbia más régióit (Somogyi et al. 2008). A termál-, valamint egészségturisztikai szektor fejletlensége visszavezethető a szerbiai piac zártságára, a rekonstrukciók, továbbá a privatizáció elmaradására, a tulajdonviszonyok megoldatlanságára, a nagyarányú központosításra, az újabb befektetések hiányára, továbbá a szürkegazdaság gyakorlatára (Berber et al., 2010). Mindez persze a turizmus egészére látványosan kihat: a Vajdaság turizmusából befolyó jövedelem a dél-alföldi régió értékének csupán felét teszi ki úgy, hogy ez utóbbi nem is tartozik a vezető turisztikai régiók közé Magyarországon (Harmath–Ahmetagić, 2014).

2.7. Vajdaság turizmusa

Vajdaság Szerbia legészakibb tartománya, Magyarországgal határos, az első világháború végéig a Magyar Királyság része volt, Területén ma is nagyszámú magyar kisebbség él. (Tőzsde, 2021). Nemzetközi összehasonlításban Szerbia és északi tartománya, Vajdaság a jelenlegi turisztikai kínálattal, forgalommal és bevétellel nem tartozik Európa fő turisztikai célpontjai közé. Bár a tendenciák az elmúlt években javultak, a turizmusból származó gazdasági megtérülés még mindig alacsonyabb, mint a fejlett országokban. Az átlagos tartózkodási idő mindössze három nap, míg Európában átlagosan 4-5 nap. A külföldi vendégek a nyugat-európai átlag harmadát költik naponta. Sok látnivaló nincs kihasználva, a turizmus erősen szezonális jellegű és földrajzilag koncentrált. Komoly hátrányt jelent Szerbia EU-tagságának bizonytalansága is (Muhi és Reményik, 2013).

A turizmus a vajdasági gazdaságpolitika egyik kitörési pontja, amely jelentősen hozzájárulhat a térség fejlődéséhez és a foglalkoztatás javításához. A környéken jó ökoturisztikai lehetőségek vannak. A tartomány turisztikai termékének fontos részét képezik a régió természeti, ember alkotta és kulturális kincsei, amelyek kellően vonzóak ahhoz, hogy térségünkbe vonzzák a turistákat. Vidéki területeken, érintetlen természetén, bácskai, bánsági és szerémségi falvak és tanyák mellett 2 millió hektár vadászterület, 1700 km horgászásra alkalmas vízpart, termálforrások, rezervátumok, nemzeti parkok, természetvédelmi területek és gazdag gasztronómiai kínálat, több helyi létesítmény és korszerű infrastruktúra várja a látogatókat. Vajdaság egyes települései a különféle turisztikai tevékenységek szervezésében is kiemelkedő szerepet töltenek be. Kulturális, társadalmi-gazdasági és művészeti tevékenységekről van szó, amelyek nagyon kreatív és összetett projektekkel járulnak hozzá Vajdaság turisztikai üdülőhelyeinek fejlődéséhez. Kevés olyan hely van Európában, mint Vajdaság, ahol a táj szépségének és sokszínűségének ilyen gazdagsága, valamint kultúrtörténeti értékű kincsesbánya egyszerre létezik viszonylag primitív formában (Muhi, 2017).

2.7.1. Vajdaság turisztikai értékei

Vajdaság területének több, mint háromnegyede mezőgazdasági hasznosítású. A helyi vagy országos védettségű területek a tartomány területének mindössze 6%-át teszik ki. A tartomány egyetlen nemzeti parkja a Fruška Gora Nemzeti Park (Tarcál), amely Szerbia második legnagyobb

nemzeti parkja a Vaskapu után. Ezen kívül 8 természetvédelmi terület található (például a szerémsi Obedi-mocsár, az Erzsébetlak melletti Császár- vagy Ludasi-tó). A tartomány legmagasabb pontja a Bánságban található, a Verseci-hegység csúcsa, a Kudrici-tető (641 m). Bánátban található a régió egyik természeti csodája, Európa egyetlen sivatagszerű területe, a Deliblati-homokpuszta, más néven "európai Szahara", ami a 17. század óta lecsapolt mocsaras terület. Különleges természeti értékűek még a Törökbecse és az Aracs közötti szikes mocsarak, az észak-bánáti nagy szikes gyepek, valamint a Telecskai-dombság, Európa legvastagabb rétegű löszlelőhelye (Thomka et al., 2010). A gyógyfürdők a vajdasági turizmus fontos részét képezik. Palicson termálfürdő, Magyarokánján gyógy- és wellnessközpont, Óbecsen sófürdő, Temerinben pedig „Grisza” gyógyfürdő található. A melencei Rusanda-tó az egyetlen működő gyógyfürdő Bánátban. A Mohol melletti gyógyvíz és iszap turisztikai célú fejlesztését tervezik a közeljövőben. Az újvidéki jódfürdő egy rehabilitációs központ része, melynek gyógyvizét „Minakva” néven palackozzák. Az apatini fürdő köré rehabilitációs és rekreációs központ is épült. Említést érdemel még a bácskossuthfalvi szabadidőközpont, az adai és az orlavai gyógyfürdő, a torontói „keserű vizek” és a 2014-ben átadott Pacséri fürdő. (Thomka et al. 2010, Nagy, 2018).

2.7.2. Kultrális és örökség turizmus Vajdaságban

Egy adott ország, régió, település turisztikai arculatának egyik legfontosabb eleme a kultúra. Vajdaság tekintetében óriási potenciál rejlik a kulturális értékek és a kulturális turizmus fejlesztésében, ami jelentősen hozzájárulhat a térség gazdasági fejlődéséhez és foglalkoztatásának javításához. Vajdaság a kulturális turizmus szinte minden szegmensében kiemelkedő értéket képvisel. Az alábbiakban csak néhányat ismertetek röviden. A történelmi és művészettörténeti helyszínek, műemlékek, templomok, múzeumok, könyvtárak, mint turisztikai célpontok minden városban, és kisvárosban, sőt sok faluban is megtalálhatók Vajdaság szerte. Az örökségturizmus és a vallási turizmus a vajdasági turizmusnak egykisebb részét alkotja. Az etnikai turizmus egy másféle, különleges kultúra megismerését jelenti a turista számára, tehát a fő motiváció egy másik etnikum kultúrájának megismerése.

Vajdaság területén számos nemzet és nemzetiség él, akik ápolják hagyományaikat, kultúrájukat, számos rendezvényt szerveznek (pl. Gyöngyösbokréta, Durindó, Mesemondóverseny). A falusi turizmus keretében felelevenednek paraszti hagyományok, a helyi folklór. a más régiókból, városokból érkező vendégek megismerkednek a térség jellegzetes ételeivel és italaival. így lehetőség

nyílik olyan évszázados szokások és nemzeti értékek megőrzésére, amelyek kiemelt jelentőséggel bírnak térségünkben (Puczkó et al., 2005). Régióink településein egész évben búcsúkat, fesztiválokat, falunapokat és hasonló rendezvényeket tartanak, az ilyen események azonban alapvetően endemikusak, sajnos ritkán válnak regionális vagy országos vonzerővé. Egy néhány közülük: moholi lakodalom, túriai kolbász-napok, adorjáni disznótor, királyhalmi számárverseny, palicsi szüreti napok, stb

A vajdasági különösen kedvező kulturális adottságainkat azonban nem használtuk ki maradéktalanul. Gyakori probléma az élményt nyújtó kijelzők hiánya, nincs komplex „turisztikai 411” termék, a turisztikai infrastruktúra is fejlesztésre szorul. Több kínálati elem (épített örökség, múzeumok stb.) esetében a vegyes tulajdonú fenntartási rendszer (állami-önkormányzati) jelent problémát, amely a marketingtevékenység fejlesztésének, piacosításának legnagyobb akadálya. Gazdag és sokszínű kulturális termékeink ismertsége alacsony, sok helyen nem hoztunk létre valódi termékeket. Tematikus túráink szervezetlen, gazdag hagyományaink a piaci verseny körülményei között nem hasznosulnak maradéktalanul, a gyakorlók többsége nem magas szakmai színvonalú, az egyes intézmények és a piaci szereplők együttműködésének szintje rendkívül alacsony, a kulturális és turisztikai szervezés gyenge. A struktúra összetett, a jelenlegi jogrendszer hátráltatja a marketinget. Kevés a nemzetközileg versenyképes kulturális turisztikai termék. Pozitívum, hogy az egész Kárpát-medencében együttműködések jöhetnek létre a kulturális turizmus területén. Ezek alapját elsősorban a történelmi emlékek és helyszínek (kastélyok, történelmi események helyszínei), kegyhelyek, történelemmel kapcsolatos helyszínek, irodalmi személyek, művészek, meglévő életkapcsolatok adják. Az együttműködés formája nagyon sokrétű lehet, mint például tematikus útvonalak kialakítása, szakmai projektek, vándorkiállítások, közös rendezvények, fesztiválok, turisztikai desztináció menedzsment ügynökségek működtetése. A szomszédos országokkal való testvércapcsolat is számos lehetőséget kínál (Muhi, 2015).

3.ANYAG ÉS MÓDSZER

3.1. A kutatás helye- Magyarkanizsa

Magyarkanizsa, szerbül (Кањижа / Kanjiža) Szerbiában helyezkedik el, Vajdaság észak-bánsági részén, a magyar-szerb határ mentén. A mai Magyarkanizsa község 1960-as években jött létre három régi község egyesülésével: Magyarkanizsa, Horgos és Martonos. Ma 13 településből áll, egy kisvárosból és 12 faluból, közigazgatási központja Magyarkanizsa kisváros, "csend városa".

A község települései (zárójelben a szerb neveik):

- Adorján (Адорјан / Adorjan)
- Horgos (Хоргош / Horgoš)
- Plonafalu (Зимоњић / Zimonjić)
- Kishomok (Мали Песак / Mali Pesak)
- Kispiac (Мале Пијаци / Male Pijace)
- Magyarkanizsa (Кањижа / Kanjiža)
- Martonos (Мартонош / Martonoš)
- Orom (Ором / Orom)
- Oromhegyes (Трешњевац / Trešnjevac)
- Tóthfalu (Тотово Село / Totovo Selo)
- Újfalu (Ново Село / Novo Selo)
- Velebit (Велебит / Velebit)
- Völgyes (Долине / Doline)

4. ábra: Magyarkanizsa térképe (Attila Kalmár fényképe, 2015).

3.2. Vizsgálat módja

Ahhoz, hogy megfelelő eredményeket kapjak, kétféle kutatási módszert választottam. A primer kutatásomat kvantitatív módszerrel, kérdőíves kutatással végeztem, a szekunder kutatásomat pedig mélyinterjú formájában készítettem el két személlyel, hogy jobb beláthatást kapjak. Először meghatároztam a mintanagyságot, ami 100 fő volt, így az adatok megkezelhetők voltak. A mélyinterjúk személyes megkérdezés alapján készültek el.

Kvantitatív - Kérdőíves kutatás (primer kutatás)

A vizsgálat első lépése a kérdőív megtervezése volt. Meghatároztam a mintanagyságot, úgy hogy az adatok még kezelhetők legyenek. A minta nagysága 100 fő volt. A kérdőívet a Google Drive online kérdőíves szolgáltatásával tettem közzé, magyarkanizsai csoportokkal osztottam meg (Magyarkanizsa Község Közéleti Fóruma, Magyarkanizsai nők foruma, Magyarkanizsa rólad szól,

Magyarkanizsa régen). Az ideális kérdőív- kitöltő jelölt Magyarkanizsai lakos volt, nemtől és kortól függetlenül. A kérdőív 2022.03.15-től 2022.03.31-ig volt elérhető, ez idő alatt 100 magyarkanizsai lakos töltötte ki. Ebből következik, hogy a megkérdezettek csoportja nem reprezentatív, hanem véletlenszerű. A kapott eredményeket táblázatokban és diagramokban formájában jelenítem meg, melyeket a Microsoft Word és a Microsoft Excel segítségével készítettem el. A kérdőív megtekinthető a **harmadik mellékletben**.

Kvalitatív – mélyinterjúk (szekunder kutatás)

A kvalitatív technikán belül a mélyinterjút választottam. Ennek az a célja, hogy jobb betekítést szerezzek a témáról, valamint hogy részletes és pontos információkat kapjak a témával foglalkozó szakemberektől. A kutatásom célterülete Magyarkanizsa turizmusának felmérése volt. A mélyinterjút személyes megkérdezés alapján két személlyel készítettem el, Bodnár Ivettel, a magyarkanizsai önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával és Szintia Izetovittyal, Magyarkanizsa község Turisztikai Információs Központjának megbízott munkatársával. A kapott eredményeket szövegben elemeztem. A mélyinterjúk az **első és második mellékletben** tekinthetők meg.

Munkám során a következő hipotéziseket állítottam fel:

H1: A téma iránt jobban érdeklődtek a férfiak és azok, akiknek a foglalkozása kapcsolódik a turizmushoz.

H2: A válaszadóim nagy mértékben beszélik a szerb nyelvet, mint a környezet nyelvét, de más idegen nyelvet is.

H3: A magyarkanizsaiak szerint fontos a turizmus és azt jelenleg megfelelő szintűnek tartják.

A hipotézisek igaz vagy hamis voltát a feldolgozott eredmények alapján állapítottam meg.

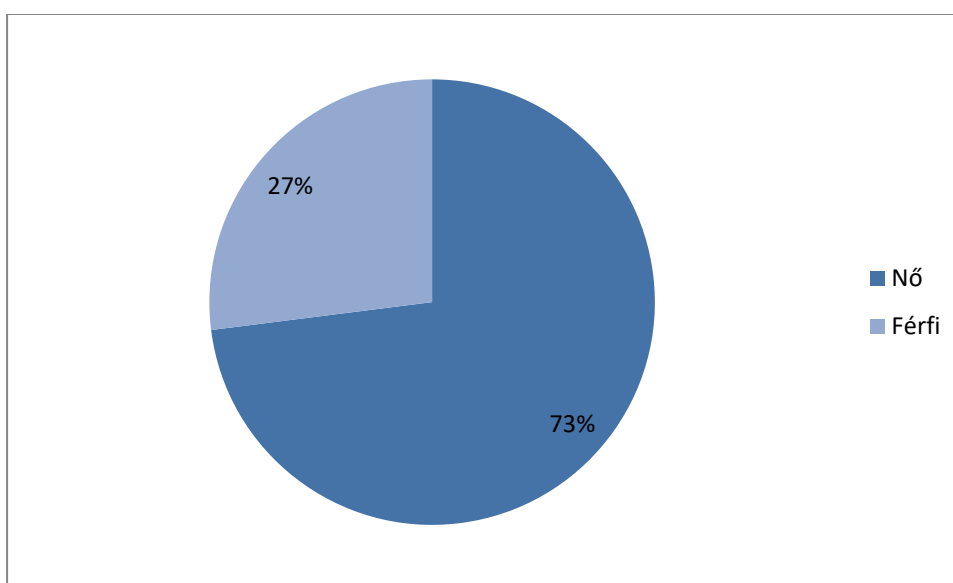
4.EREDMÉNYEK

4.1.Kvantitatív, kérdőíves kutatás eredményei

A kérdőívet 2022.03.15-től 2022.03.31-ig a Google Drive online kérdőíves szolgáltatásával, magyarkanizsai csoportokban osztottam meg (Magyarkanizsa Község Közéleti Fóruma, Magyarkanizsai nők fóruma, Magyarkanizsa rólad szól, Magyarkanizsa régen). Ez idő alatt 100 magyarkanizsai lakos töltötte ki a kérdőívet. A kapott eredményeket táblázatokban és diagramok formájában jelenítem meg, melyeket a Microsoft Word és a Microsoft Excel segítségével készítettem el.

A válaszadók nemek szerinti megoszlása

A kördiagram (5.ábra) szerint az látható, hogy a válaszadók 73% nő és 27% férfi.

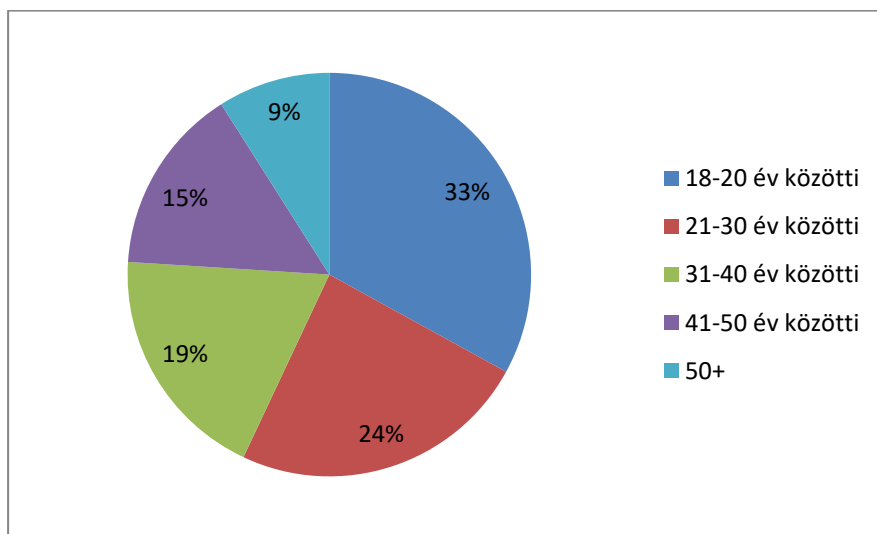

5.ábra:A válaszadók nemek szerinti eloszlása Forrás:

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók korcsoport szerinti megoszlása

A kördiagramon (6.ábra) látható, hogy a válaszadók 33% -a a 18 és 20 év közötti korcsoportba tartozik, 21-30 év közötti a válaszadók 24 %-a, a 31-40 éves kor közötti korcsoportba 19% tartozik, a 41-50 év közötti korcsoportba 15%, az 50+ év feletti korcsoportba pedig 9%.

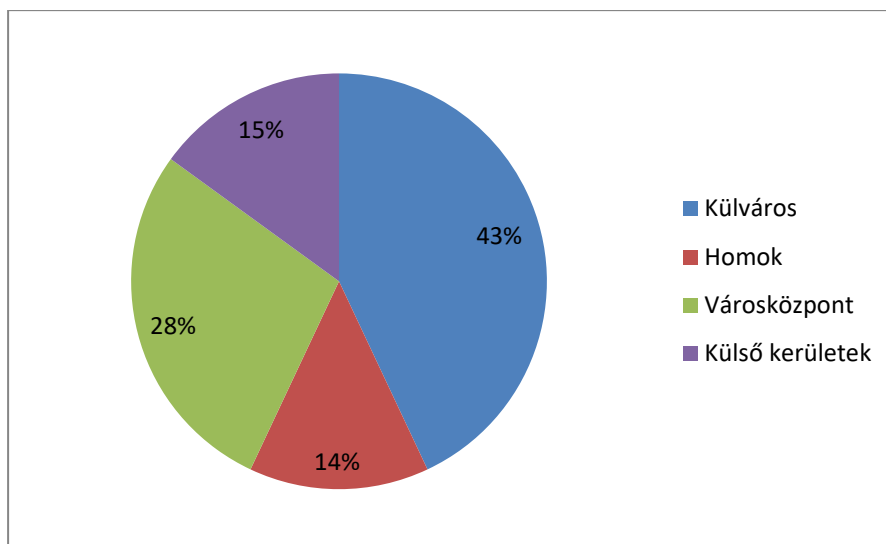

6.ábra: A válaszadók korcsoport szerinti eloszlása

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók lakóhelyének körzetei szerinti megoszlása

Magyarkanizsa 4 körzetből áll: külső kerületek (tóparti közök), a „homok”, a külváros és a városközpont. Térkép-magyarázat a **4. mellékletben** tekinthető meg. A kör diagramon látható (7.ábra), hogy a külvárosban laknak legtöbben, ez pontosan 43%, a városközpontban a válaszadók 28%-a, a külső kerületekben 15%-a és a „homokon” 14%-a él.

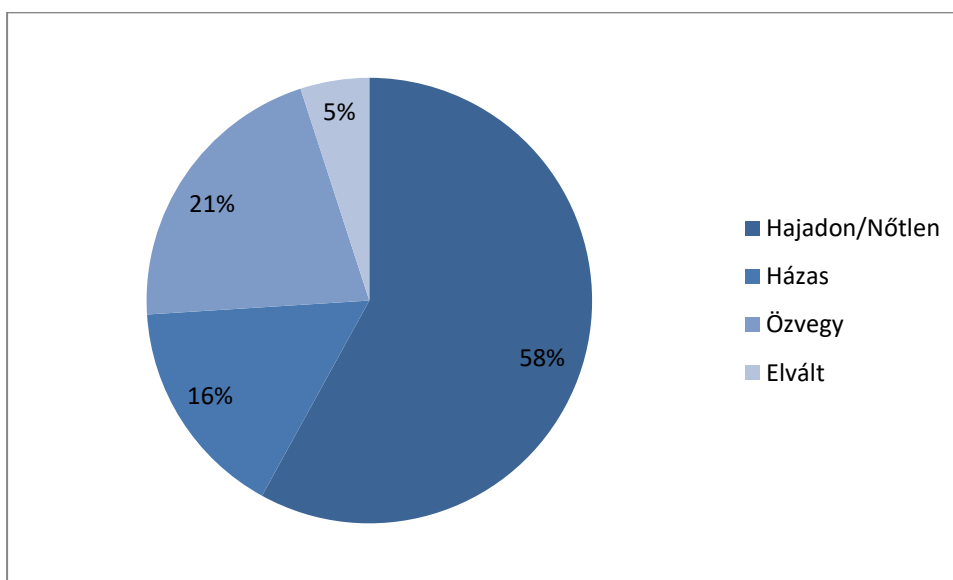

7.ábra: A válaszadók lakóhely szerinti eloszlása Magyarkanizsán körzeteiben

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók családi állapota szerinti megoszlás

A válaszadók 58% hajadon/nőtlen, 16% házass, 21%-özvegy, 5% pedig elvált (8.ábra).

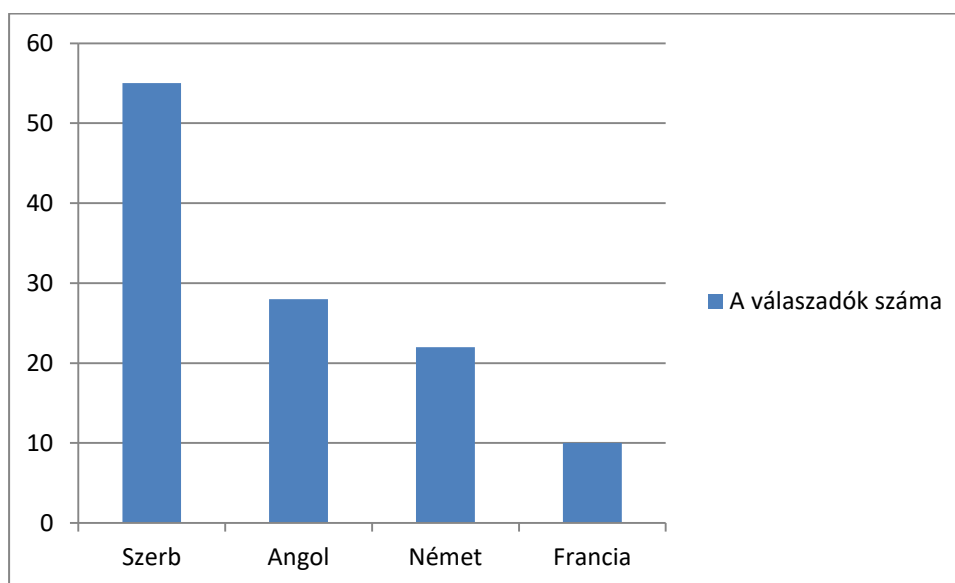
8.ábra: A válaszadók családi állapota szerinti eloszlás

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók és korcsoportjaik idegennyelv-tudása szerinti megoszlás

Ebben a kérdésben (9.ábra) több megjelölési lehetőség is volt és az egyéb alatt a válaszadók beírhatták, hogy az adottak mellett milyen idegen nyelvet beszélnek még.

A válaszok alapján, egy idegen nyelvet sem beszél 13 személy. A szerbet, a környezetnyelvet 55-en tudják, 33-an csak ezt, a szerb mellett angolul 11-en, franciául hatan, németül hárman beszélnek, oroszul egy személy. A megkérdezettek közül 32-en csak idegen nyelvet beszélnek, szerbül nem, csak németül tízen, csak angolul hatan és csak franciául egy személy, német- és angol-tudással 9, francia- és angoltudással ketten rendelkeznek. Kuriózumnak számít a francia + török és a szerb + latin nyelvtudás. Összesítve, a szerb nyelvre 55 szavazat érkezett, angol nyelvre 28, németre 22, franciára 10, és az egyéb alatt egy-egy oroszra, törökre és latinra.

9.ábra: A válaszadók idegennyelv-tudása szerint eloszlás

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A kérdőívek feldolgozásának adataiból az is kiderül, hogy a válaszadók korcsoport szerint milyen nyelvtudással rendelkeznek.

A 18 és 20 év közötti korcsoportban 33 válaszadó volt, 15-en csak szerbül beszélnek, németül négyen, angolul ketten, szerb- angol nyelvtudással négy, francia-angollal két személy rendelkezik, német-angollal, szerb-törökkel és szerb -német nyelvtudással egy-egy személy rendelkezik. Ketten ebből a korosztályból nem beszélnek semmilyen idegen nyelvet sem. Ebben a korcsoportban a kitöltők 64%-a beszél egy, 30%-a legalább két nyelvet (szerb-török, szerb-német, német-angol), 6% pedig egyet sem.

A 21 és 30 év közötti korcsoportban lévő 24 személy nyelvtudása a következő: csak a szerb nyelvet nyolc személy ismeri, szerb-angol és német-angol nyelvtudással négy-négy, szerb- latinnal egy személy rendelkezik, németül, angolul és latinul egy-egy válaszadó tud, idegen nyelvet nem beszél négy személy. Összegezve, a megkérdezettek 45%-a beszél egy, 37%-a legalább két nyelvet (szerb-latin, szerb-angol, német-angol), 17% egyet sem.

A 31 és 40 év közötti korcsoport nyelvtudása a következő: a 19 megkérdezettből nyolc beszél csak szerbül, egy csak franciául, szerb-francia nyelvismerettel négy, szerb-angollal, szerb- némettel és szerb-törökkel egy-egy személy rendelkezik, hárman nem beszélnek egy idegen nyelven sem. A válaszadók 47%-a egy, 37%-a legalább két nyelvet beszél (szerb-francia, szerb-német, szerb-angol, szerb-latin), 16%-a egyet sem.

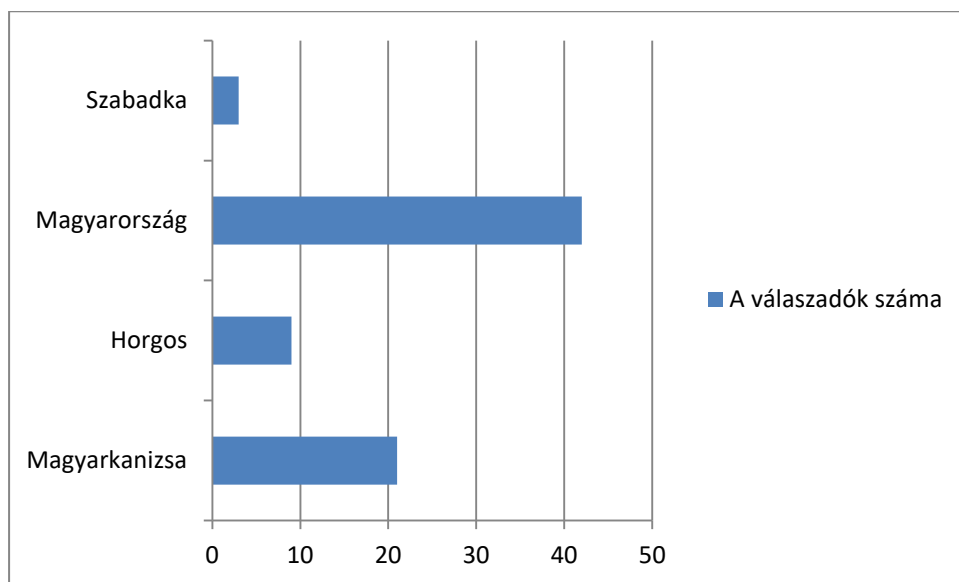
A 41-50 év közötti korcsoportban 15 kitöltő volt, közülük hatan beszélnek szerbül, egy személy németül és egy angolul, szerb-angol nyelvtudással 3, szerb-franciával 2 és szerb-orosszal egy személy rendelkezik, egy válaszadó nem ismer egy idegen nyelvet sem. Összegezve, a megkérdezettek 53%-a beszél egy, 40%-a legalább két nyelvet (szerb-francia, szerb-angol, angol-orosz), 7% egyet sem.

Az 50 év feletti korcsoportban csak kilencen voltak, nyelvtudásuk a következő 2 személy beszél a németül és angolul, egy a szerbül és angolul, ketten tudnak angolul és egy személy szerbül, hárman nem ismernek egy idegen nyelvet sem. (33% mindhárom kategória)

Ezekből az adatokból következik, hogy a legtöbb idegen nyelvet beszélő személy a 18 és 20 év közötti csoportban van (94%, ebből 30% legalább két idegen nyelvet ismer) valamint a 41-50 év közötti korcsoportban (93%, ebből 40% legalább két idegen nyelvet ismer).

A válaszadók munkahelyének települések szerinti megoszlása

Erre a kérdésemre 75 választ kaptam: Magyarkanizsán 21 személy dolgozik, Magyarországon 42, Horgoson 9 , Szabadkán pedig 3 (10.ábra)

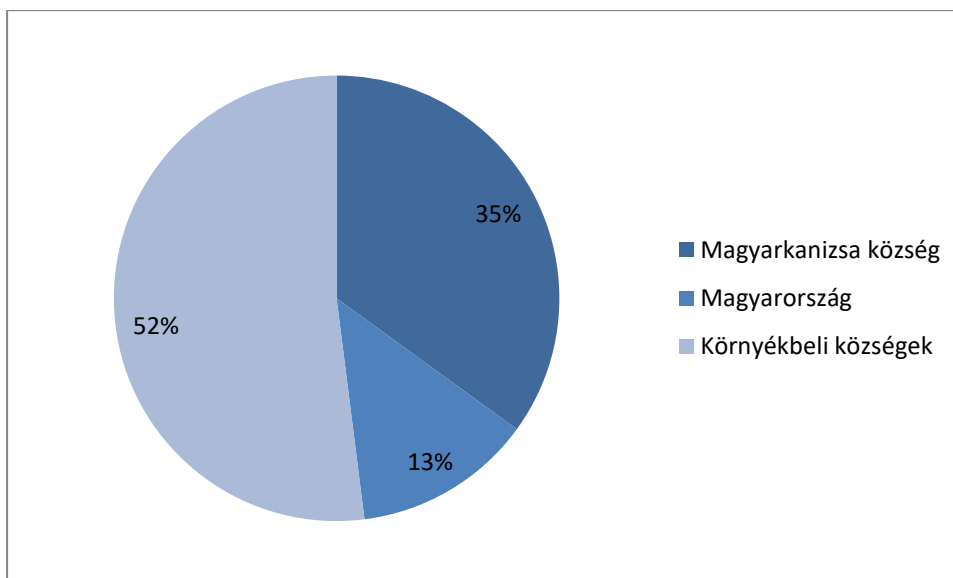

10.ábra: A válaszadók munkahelyének település szerinti megoszlása

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók születési hely szerinti eloszlása

A kördiagramon (11.ábra) látható, hogy a válaszadók 35% Magyarkanizsa községben született, 13% Magyarországon és 52% a környező községekben: Topolya, Törökkanizsa és Zenta községben.

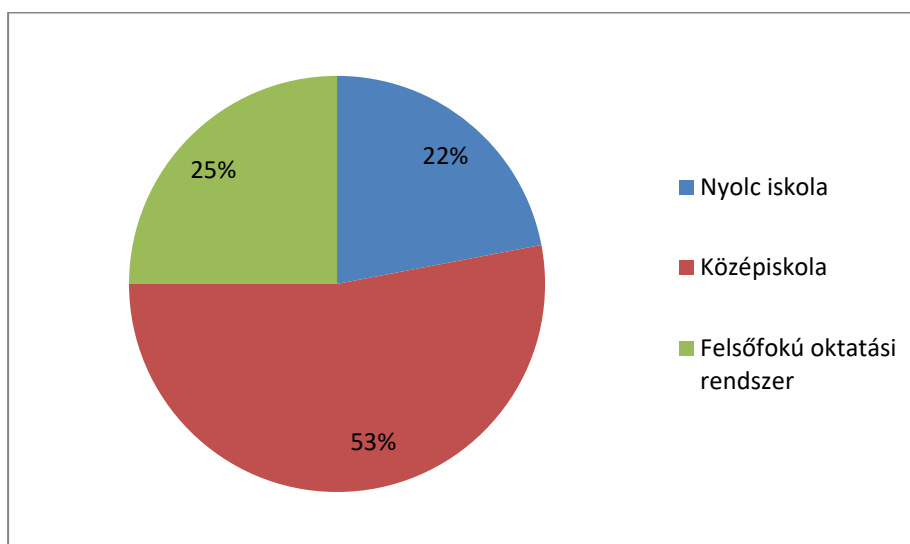

11.ábra:A válaszadók születési hely szerinti eloszlás

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók iskolai végzettsége szerinti megoszlása

A kördiagram (12.ábra) szerint látható, hogy a válaszadók 22%-a elemi iskolát fejezett be, 53%-a középiskolát és 25% rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

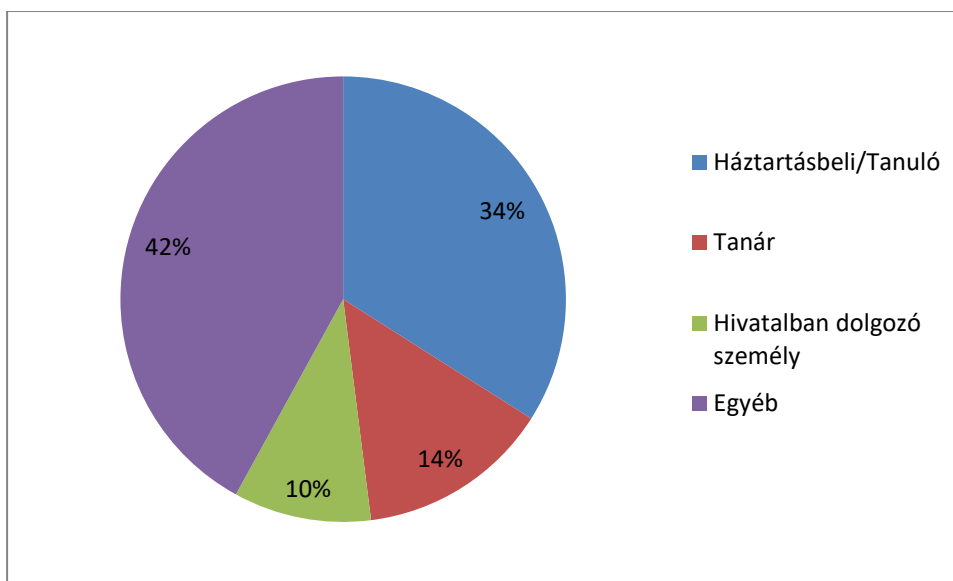

12.ábra: A válaszadó iskolai végzettsége Forrás:

Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók szakmája szerinti megoszlás

A kördiagram (13.ábra) szerint látható, hogy a válaszadók 34% jelenleg munkanélküli, háztartásbeli vagy tanuló, 14% tanár, 10%-a hivatalban dolgozó, az „egyéb” megjelölés alatt pedig 42% : 12 kereskedő, 8 vendéglátós, 3 takarítónő, 2 keramikus, 2 orvos, 4 nővér, 7 földműves, 1 rendező, 2 állatorvos és 1 recepciós.

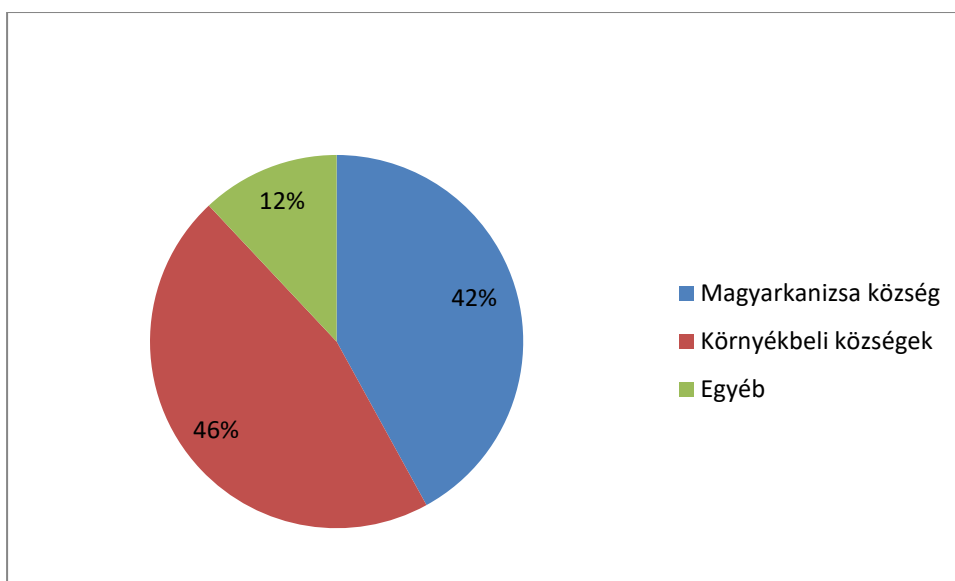

13.ábra: A válaszadók szakmája szerinti eloszlása

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesanya születési helyét mutatja be

A kördiagramon (14.ábra) látható, hogy a válaszadók 42%-ának édesanyja Magyarországon született, 46% a környéki községekben, 12% pedig egyéb besorolásba került. (8 magyarországi születésű, 3 németországi és 1 horvát).

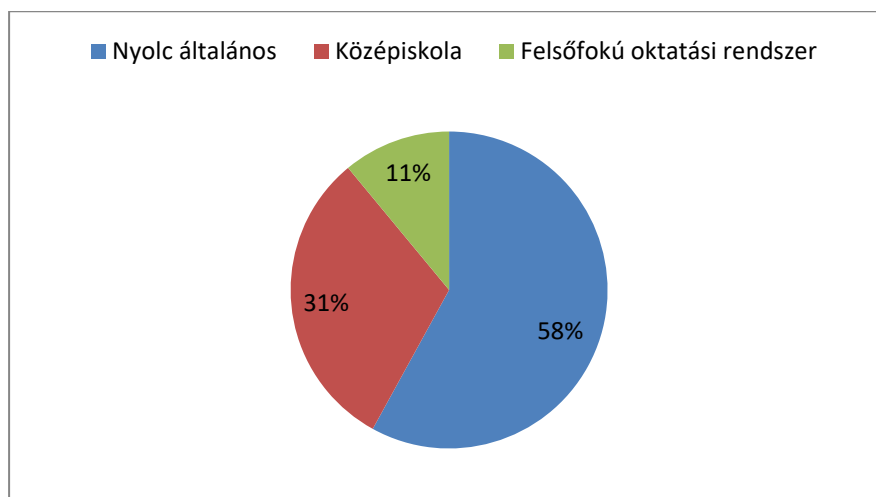

14.ábra: A válaszadók édesanyja hol született kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesanyjának iskolai végzettségét mutatja be

A kör diagramon (15.ábra) az látható, hogy 58% -a nyolc általánost végzett, 31% középiskolát és csupán 11% szerzett felsőfokú oktatási diplomát.

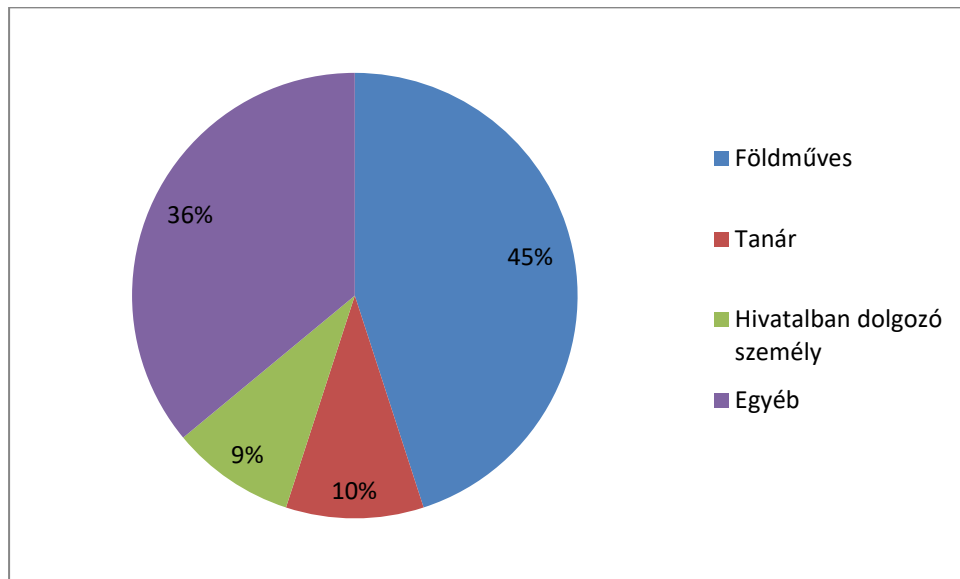

15.ábra: A válaszadó édesanyja hány hivatalos oktatási rendszert végzett el

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesanyjának a foglalkozását mutatja be

A kör diagramon (16.ábra) látható, hogy a válaszadók édesanya 45%-a földműveléssel foglalkozott/foglalkozik, 10%-a tanár, 9%-a hivatalban dolgozik és az egyéb megjelölés alatti 36%-nak különböző foglalkozása van/volt: 8 idősgondozó, 2 közigazdász, 9 vendéglátós, 6 takarító, 2 varrónő, 1 tisztviselő, 2 szövőnő, 2 élelmiszertermelő, 4 gyári munkás.

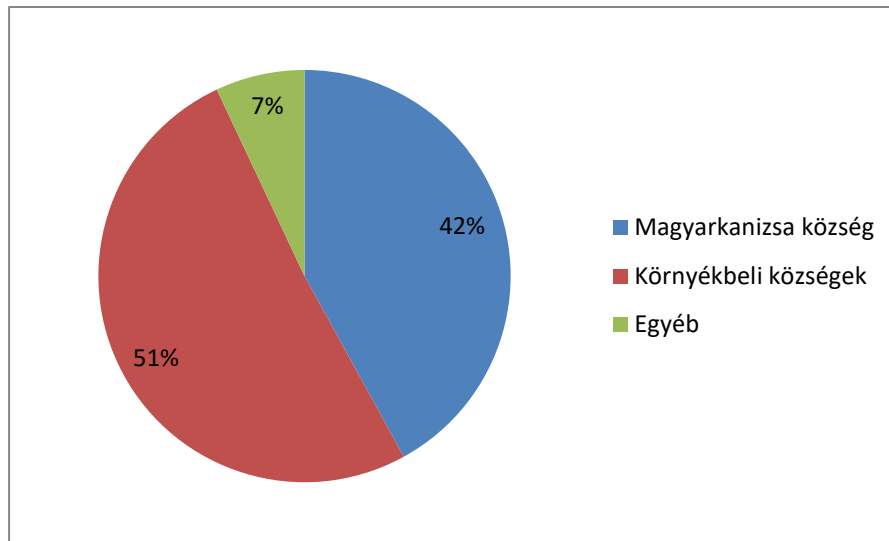

16.ábra: A válaszadó édesanya foglalkozása

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesapja születési helyét mutatja be

A kör diagramon (17.ábra) látható, hogy a válaszadók 42%-nak édesapja Magyarkanizsa községben belül született, 51%-a a környékbeli községekben és 7%-a az egyéb megjelölés alatt: 1 Németországban, 3 Horvátországban és 3 Magyarországon.

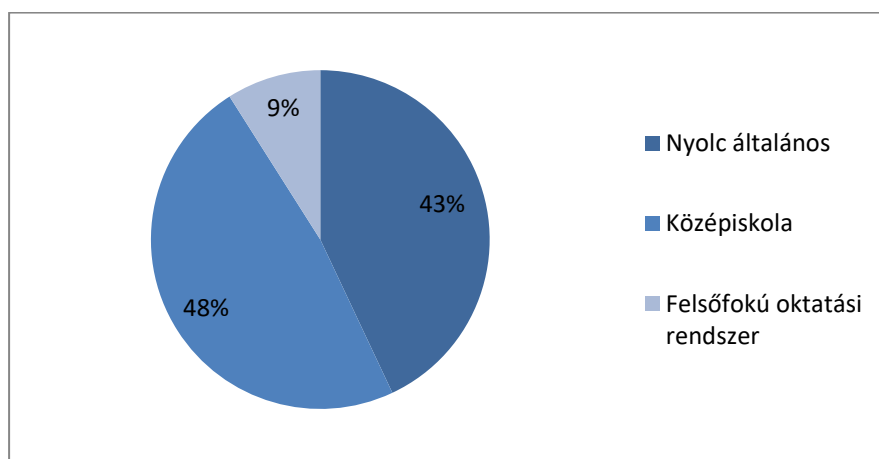

17.ábra: A válaszadó édesapja hol született kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesapjának iskolai végzettségét mutatja be

A kör diagramon (18.ábra) látható, hogy a válaszadók 43%-nak édesapja nyolc általános iskolát végzett el, 48%-a középiskolai diplomát szerzett és csupán 9%-a részesült felsőoktatási oktatásban.

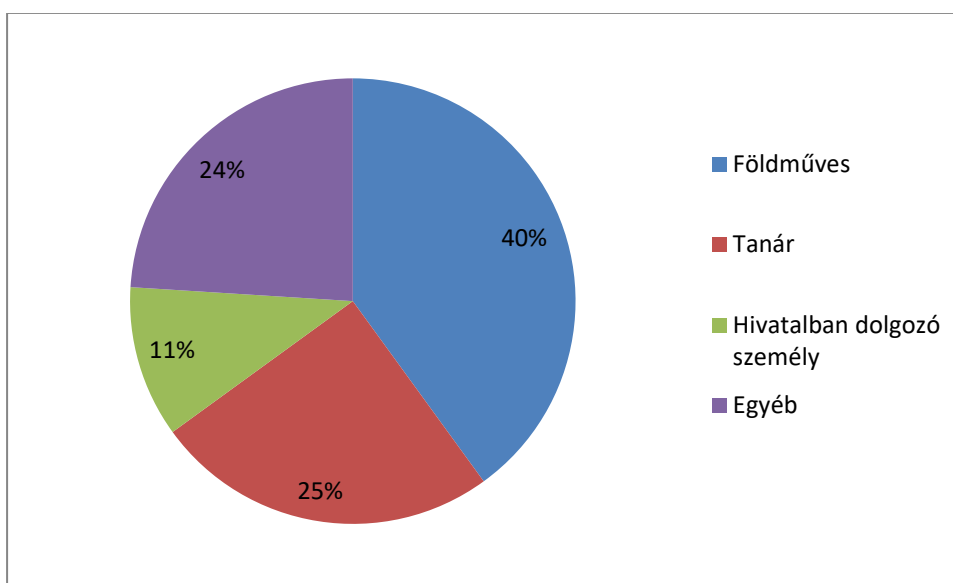

18.ábra: A válaszadó édesapja hány oktatási rendszert végzett el kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó édesapjának szakmáját mutatja be

A kör diagram (19.ábra) szerint a válaszadók 40%-nak édesapja földműveléssel foglalkozik/foglalkozott, 11%-a hivatalban dolgozik/dolgozott, 25%-a jelenleg/volt tanár és 24%-a az egyéb megjelölés alá került. Az egyéb megjelölés alatti 24 személyből jelenleg 9 gyári munkás, 5 kereskedő, 2 újságíró, 2 közigazdász és egy-egy géplakatos, jogász, elektrotechnikus, gépész, szobafestő és keramikus.

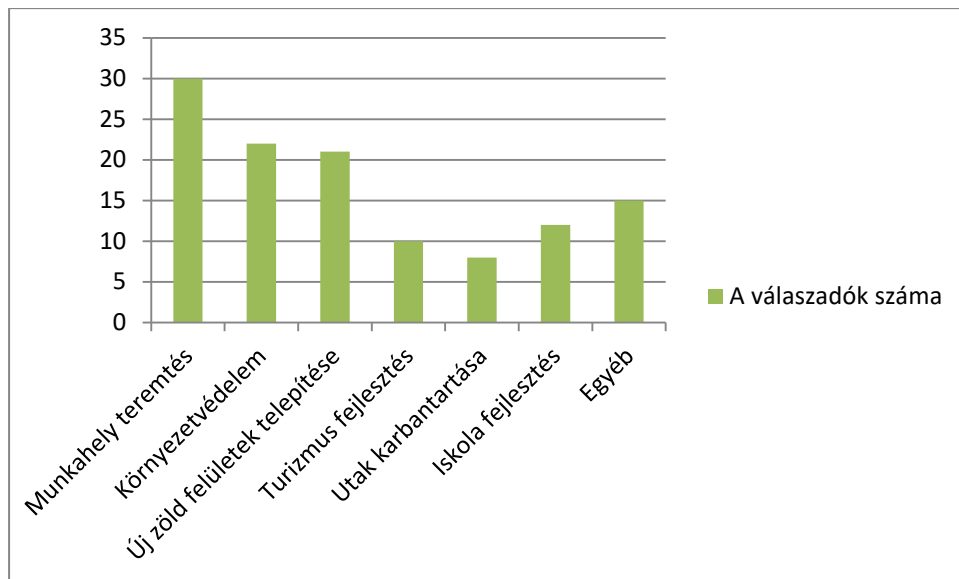

19.ábra: A válaszadó édesapja szakmája kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók milyen fejlesztéseket javasolnak Magyarországon kérdést mutatja be

Ennél a kérdésnél (20.ábra) a felsoroltak közül több választási lehetőség volt. Legtöbb, 30 szavazat az új munkahelyek teremtésére érkezett, ezután 22 a környezetvédelemre, 21 az új zöld felületek telepítésre, 12 iskolafejlesztésre, 10 a turizmus fejlesztésére, 8 az utak karbantartására. Egyéb címszó alatt 15 javaslat érkezett, a következők: a gyógyfürdő fejlesztése, a parkokban lévő virágok karbantartása, a Vígadó felújítása, szórakozóhelyek létesítése, kistermelők pénzbeli juttatása, a Csodakút felújítása, boltok bővítése, a szociális negyedek felszámolása, valamint a meglévő épületek karbantartása.

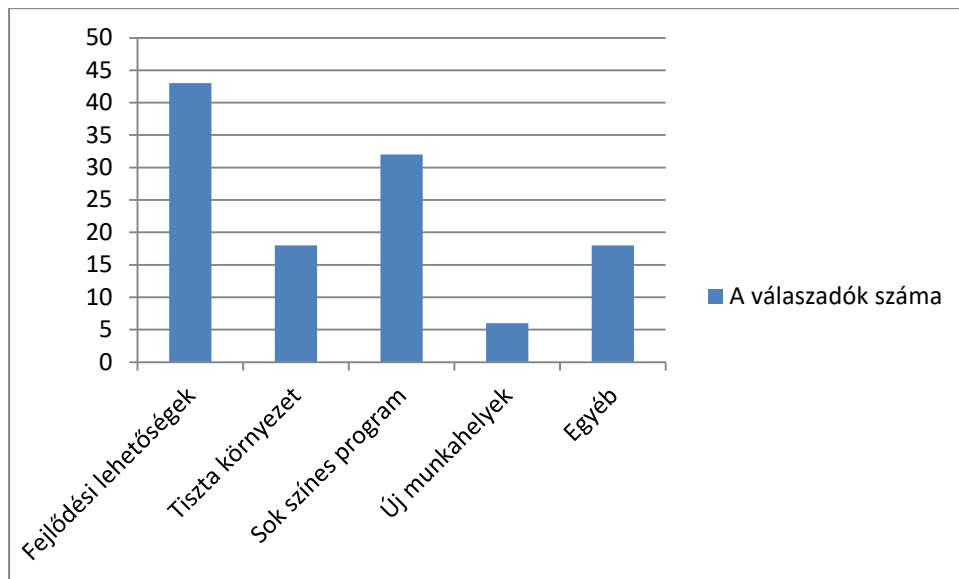

20.ábra: A válaszadó milyen fejlesztéseket javasol kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó miért szereti Magyarkanizsát kérdést mutatja be

Ennél a kérdésnél (21.ábra) is több választási lehetőség volt. Legtöbben, 43-an a fejlődési lehetőségek miatt szeretik Magyarkanizsát, 18-an a tiszta, nyugodt környezetért, a sok színes program 32 szavazatot kapott, az új munkahelyek pedig 6 szavazatot. Az egyéb megjelölés alatt a következő válaszok érkeztek: a település hangulata, a Tisza közelsége, gyermeknevelésre ideális hely, békés és biztonságos kisváros, tiszta környezet, ide köt minden, itt van az összes rokonom.

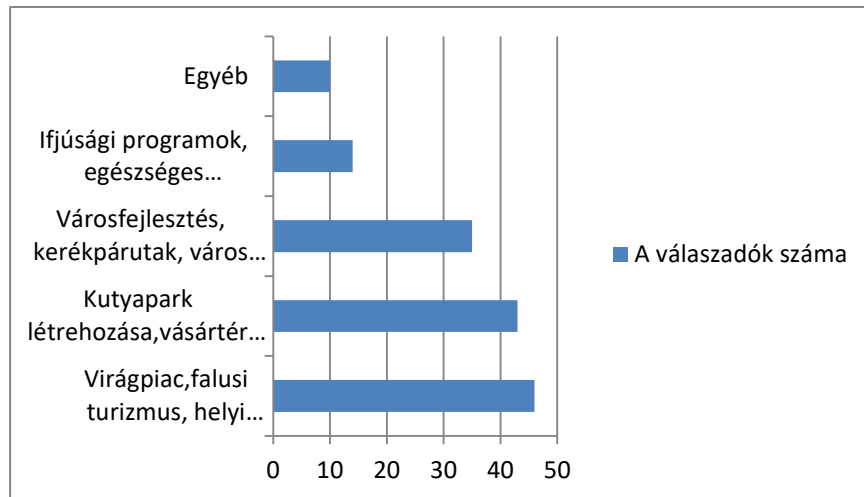

21.ábra: A válaszadók miért szeretik Magyarkanizsát kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó írjon le három dolgot, amit népszerűsíteni vagy elindítani kellene a következő évek során kérdést mutatja be

A kérdésnél (22.ábra) több megjelölési lehetőség volt, az egyéb címszó alatt a válaszadó részletesen kifejthette véleményét. Legtöbb válaszadó szerint (46) a virágpiac, falusi turizmus fejlesztése és a helyi termékek népszerűsítése lenne a legfontosabb, a kutypark létrehozására, a vásártér újraélesztésére és a szemétszedésre 43 szavazat jött, a városfejlesztés, kerékpárutak és a város újraélesztése pedig 35 szavazatot kapott. Legkevesebb, 14 szavazatot az ifjúsági programok, az egészséges táplálkozás és új programokra kaptak. Az „egyéb” alatt 10 válasz érkezett: művelődési egyesületek élete, környezetvédelem, turisztika, mozi, új munkahelyek létrehozása, óvodák és iskolák karbantartása, régi fesztiválok visszahozása.

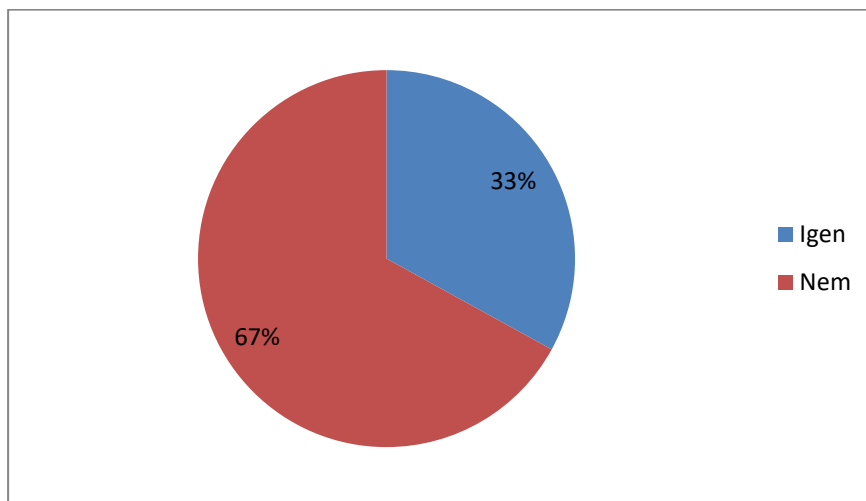

22. ábra: A válaszadók véleménye szerint mit kellene népszerűsíteni

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó elköltözne-e Magyarkanizsáról kérdést mutatja be

A kör diagram (23.ábra) szerint a válaszadók 67% nem szeretne elköltözni, viszont 33% igen.

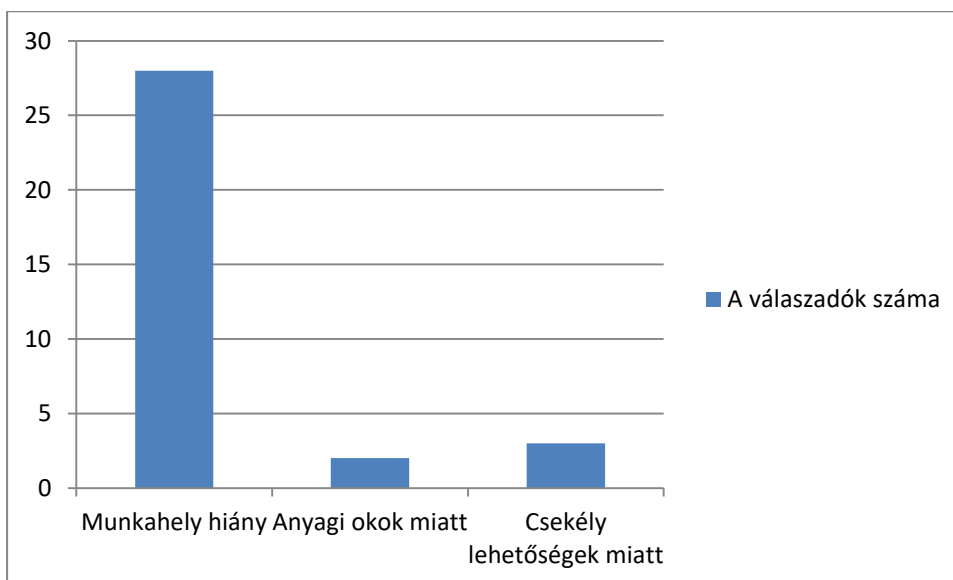

23.ábra: a válaszadó szeretne-e elköltözni Magyarkanizsáról kérdésre válaszolva

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

Ha elköltne, miért kérdést mutatja be

A kördiagram szerint (24.ábra), a munkahely hiányára 28-an hivatkoztak, anyagi okok miatt ketten költöznének, a csekély lehetőségek miatt pedig hárman.

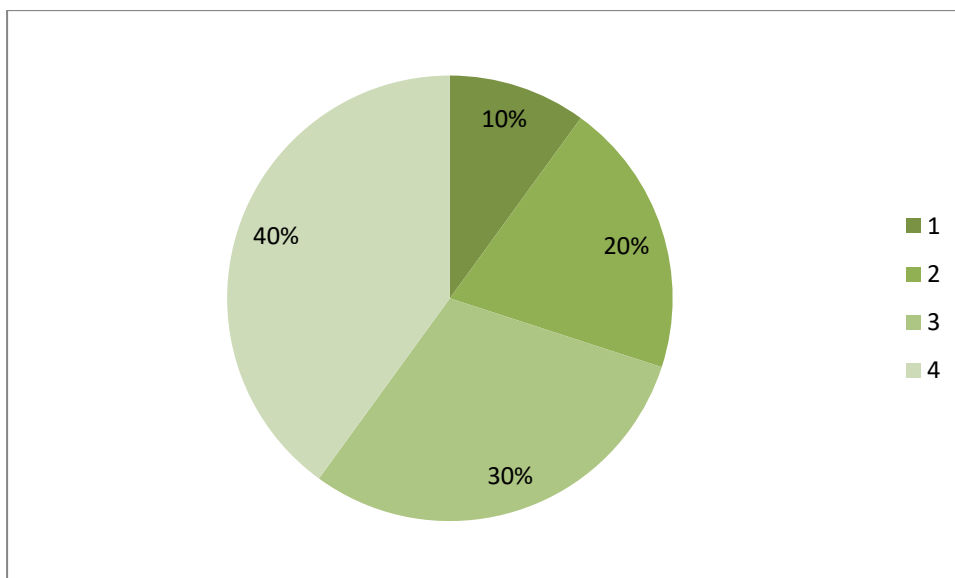

24.ábra: A válaszadók miért költöznének el Magyarokanizsárol

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadók értékelése 1-4 skálán, mennyire tartja fontosnak a turizmust Magyarokanizsán kérdést mutatja be

A kördiagramon (25.ábra) látható, hogy a válaszadók 11%-a egyesre értékelte, 25%-a kettesre, 48%-a hármásra és csupán 16%-a négyesre.

25.ábra: A válaszadók véleménye, 1-4 skálán, hogy mennyire tartják fontosnak Magyarkanizsa turizmusát

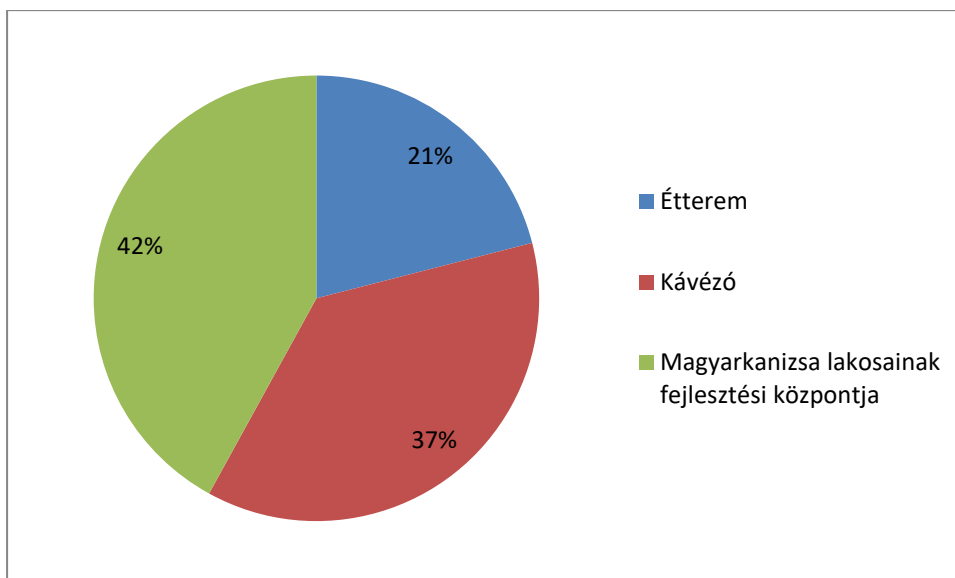
Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A válaszadó szerint érdemes lenne-e felújítani Magyarkanizsán a Népkertben a Vigadót kérdést mutatja be

Minden válaszadó szerint érdemes lenne felújítani a Vigadót.

A válaszadó mire használná a létesítményt kérdést mutatja be

A kör diagramon (26.ábra) látható, hogy a megkérdezettek 21%-a étteremnek, 37% -a kávézónak és 42%-a pedig Magyarkanizsa lakosainak fejlesztési központjának szánná a felújított Vigadót.

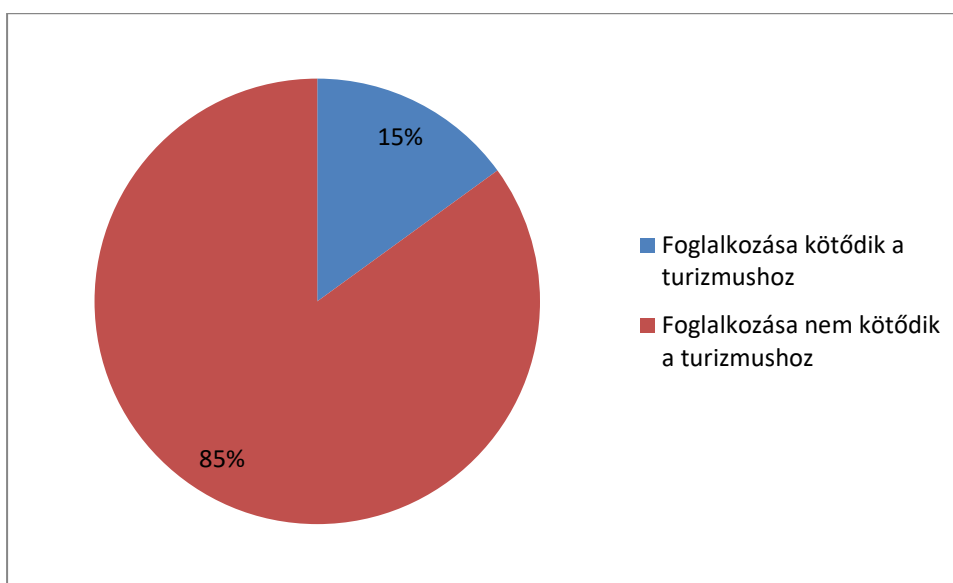

26.ábra:A válaszadók mire használnák a Vigadót

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

4.3. A kérdőíves kutatás adatainak értékelése

A kérdőívet 73 nő és 27 férfi töltötte ki . A munkájuk szerint válaszadóim 34% jelenleg munkanélküli, háztartásbeli vagy tanuló, 14 tanár, 10 hivatalban dolgozó, és egyéb megjelölés alatt 42: 11 kereskedő, 8 vendéglátós, 3 takarítónő, 2 keramikus, 2 orvos, 4 nővér, 7 földműves, 1 rendező, 2 állatorvos és 1 recepciós. A válaszadók 85%-ának foglalkozása nem kötődik a turizmushoz, 15% igen. Akinek foglalkozása kötődik a turizmushoz a következők voltak: 8 vendéglátós, 1 recepciós és a hivatalban dolgozók közül hatan foglalkoznak turizmussal.

27.ábra: A válaszadók foglalkozása kötődik-e a turizmushoz

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A feldolgozott adatok alapján betekintést kapunk a megkérdezettek nyelvismeretébe. A szerbet, mint környezetnyelvet 55-en tudják, 33-an csak ezt, a szerb mellett angolul 11-en, franciául hatan, németül hárman beszélnek, oroszul pedig egy személy.

A megkérdezettek közül 32-en csak idegen nyelvet beszélnek, szerbül nem, csak németül tízen, csak angolul hatan és csak franciául egy személy, német- és angol-tudással 9, francia- és angoltudással ketten rendelkeznek. Kurióznak számít a francia + török és a szerb + latin

nyelvtudás. Összesítve, a szerbül 55-en tudnak, angolul 28-an, németül 22-en, franciául tizen és egy-egy személy oroszul, törökül és latinul.

Koruk szerinti a válaszadóim 75%-a 40 év alatti, ezen belül 30%-a 18-20 éves, és csupán 9%-a 50 év feletti. Családi állapotuk szerint a megkérdezettek 58%-a hajadon/nőtlen, 16%-a házas, 21%-a özvegy, 5% pedig elvált.

Magyarkanizsán belüli lakóhely szerinti a külvárosban laknak legtöbben (43%), a városközpontban 28% él, a kinti kerületekben 15% és a homokon 14%. Munkahely helység szerinti a 75 válaszadóból Magyarkanizsán 21 személy dolgozik, Magyarországon 42, Horgoson 9, Szabadkán pedig 3.

Válaszadóim, valamint édesanyjuk és édesapjuk születési helyét az 1. táblázatban, iskolai végzettségét a 2. táblázatban, szakmáját pedig a 3. táblázatban összesítettem.

1.táblázat: A válaszadók, édesanyja és édesapja születési helye

Születési hely	Válaszadó	Anyja	Apja
Magyarkanizsa község	35	42	42
Környékbeli községek	52	46	51
Magyarország	13	8	3
Németország	0	3	1
Horvátország	0	1	3

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

2.táblázat: A válaszadók, édesanyja és édesapja iskolai végzettsége

Iskolai végzettség	Válaszadó	Anyja	Apja
Elemi (nyolc osztályos) iskolai	22	58	43
Középiskolai	53	31	48
Felsőfokú	25	11	9

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

3.táblázat: A válaszadóim, édesanyjuk és édesapjuk szakmája

Szakma	Válaszadó	Anyja	Apja
Munkanélküli / diák	34	-	-
Földműves	7	45	40
Tanár	14	10	25
Hivatali dolgozó	10	10	11
Közgazdász	-	2	2
Kereskedő	12	-	5
Gyári munkás	-	4	9
Vendéglátós	8	9	-
Takarító	3	6	-
Varrónő	-	2	-
Szövőnő	-	2	-
Idősgondozó	-	8	-
Élelmiszertermelő	-	2	-
Keramikus	2	-	1
Orvos	2	-	-
Egészségügyi nővér	4	-	-
Állatorvos	2	-	-
Rendező	1	-	-
Újságíró	-	-	2
Jogász	-	-	1
Géplakatos / gépész	-	-	2
Elektrotechnikus	-	-	1
Szobafestő	-	-	1
Recepció	1	-	-
Összesen	100	100	100

Forrás: Saját kérdőíves felmérés, önálló szerkesztés

A megkérdezettek csoportja nem reprezentatív, hanem véletlenszerű, kitűnik azonban, hogy a válaszadók általában magasabb iskolai végzettségűek, mint a szüleik, és míg a szülők 45/40%-a foglalkozik földműveléssel, a válaszadók esetében ez mindössze 7%.

Válaszadóim egy 1-4 skálán értékelték Magyarkanizsa turizmusát, 1-re 11%, 2-re 25%, 3-ra 48% és 4-re 16%. 3 és 4-re összesen az válaszadók 64%-a értékelt, ami biztató eredmény, tehát a magyarkanizsai lakosok fontosnak tartják a turizmust.

Erre utalnak a 8., 9. és a 10. kérdésre adott válaszok is. A városfejlesztést, falusi turizmus fejlesztését, helyi termékek népszerűsítését, a virágpiac és a vásártér újraélesztését, a kerékpárutak létrehozását legtöbben fontosnak tartották.

Válaszadóim szeretik Magyarkanizsát, hogy miért, a 9. kérdésre adott válaszok szerint leginkább a fejlődési lehetőségek és a sok színes program miatt, de jelentős szerepet játszik ebben a tiszta, nyugodt környezet és az új munkalehetőségek is. A válaszadók 67%-a nem szeretne elköltözni Magyarkanizsáról, viszont 33% igen, 28-an munkahely hiánya miatt, ketten anyagi okok miatt, hárman pedig a csekély lehetőségek miatt.

A magyarkanizsaiak szívügyüknek tekintik a városfejlesztést, annak minden szegmensében. Támogatják a turizmus fejlesztését és minden olyan programot, ami kapcsolódik ehhez (pl. környezetvédelem, helyi termékek népszerűsítése, virágpiac, kerékpárutak, ifjúsági-, gyerek- és egyéb programok, fesztiválok), és fenntartható fejlődést biztosítanak. (4.16, 4.17 és 4.18) A magyarkanizsai válaszadók szerint érdemes lenne felújítani a Népkerthben a Vigadót (100%), 21% étteremnek, 37% kávézónak és 42% Magyarkanizsa lakosainak fejlesztési központjának szánná.

4.4. A mélyinterjúk eredményeinek bemutatása

Mélyinterjút két személlyel készítettem, Bodnár Ivett-tel, a magyarkanizsai Önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával, valamint Izetovity Szintióval, a Magyarkanizsa Turisztikai Információs Központ irodájának megbízott munkatárásával.

4.4.1. Magyarkanizsai önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával készített mélyinterjú eredményei

Az önkormányzati munkatárssal készített mélyinterjú során a kérdéseim Magyarkanizsa jelenlegi turizmusáról és a Vígadó állapotáról és fejlesztéséről szóltak. Értékes információkat tudtam meg. Érdekelt, hogy a kérdőívem alapján kapott eredmények tükrözik-e a valóságot és a lakosság és az önkormányzat ugyanazokat a fejlesztéseket tartja fontosnak.

Az első kérdésem az volt, hogy milyen fejlesztések és programok zajlanak jelenleg Magyarkanizsán. Kiderült, hogy a városháza előtti úgynevezett „Kispark” felújítási tervei elkészültek, egy nagyobb pályázati támogatás segítségével el is kezdődhet a kivitelezés. A Tisza-part folyamatosan bővül, az idén egy újabb vizesgóc kialakítása és a szennyvíz elvezetése készült el. A második kérdésem Magyarkanizsa jelenlegi turizmusára kultúr és vidékturizmusára irányult.

Magyarkanizsa turizmusa a nyári szezonban a legkiemelkedőbb. Közkedvelt kempingező terület a környező települések lakóinak és külföldieknek egyaránt. Rendezett környezetet és többféle kikapcsolódási lehetőséget biztosít minden természetkedvelő számára. Mindemelllett kulturális örökségeink, tájházaink és természeti értékeink is vannak, melyek kiaknázatlansága elsősorban az eddig hiányos marketing tevékenységnek volt köszönhető. A község 2016-2020 között jelentős összeget különített el a turisztikai infrastruktúra fejlesztésére. Ebből felújításra került a magyarkanizsai kemping, ahol új férfi és női mosdót alakítottak ki, valamint felújították, modernizálták és csúszdával is kiegészítették a Tisza-parti medencét. A strand új molóval bővült, nád napernyőket és napozóágyakat is felszereltünk. A kemping új kerítést is kapott, a parkolókat is bővítették, tehát a Tisza-part fejlesztése folyamatos. A **5. mellékletben** megtekinthető a mostani állapota.

A Népkerth nem csak önkormányzati költségvetésből, hanem minisztériumi támogatással is szépül, hogy visszanyerje régi arculatát. A Cnesa Oktatási és Művelődési intézmény új hangtechnikai eszközökkel gazdagodott, a színházteremben kicseréltük a székeket és a szőnyeget, felújítottuk a vetítővásznat is, ezzel modern és igényes körülményt biztosítunk a művészetek kedvelőinek. Minden esetben az önkormányzati költségeket IPA pályázati pénzek is kiegészítették. A település új aszfaltburkolatokat kaptak és új jelzőtáblákat. A harmadik kérdésem a magyarkanizsai Vígadó állapotára és annak fejlesztési lehetőségeire irányult. A magyarkanizsai Vigadó jelenleg szinte életveszélyesen romos, de még szerkezetileg áll. Ami a felújítását illeti, sajnos folyamatos a harc a Műemlékvédelmi szervezettel, mivel olyan elvárásokat támasztanak a felújítás terén, ami

sokszor a való életben kivitelezhetetlen. Amint zöld út adódik a felújításra, jelenlegi polgármesterünk eltökélt szándéka megvalósítani azt. A Vigadó jelenlegi és régi állapota megtekinthető a **6. mellékletben**.

Arra a kérdésemre, hogy személy szerint milyen turisztikai fejlesztést ajánlana a közeljövőben, a következő választ kaptam: Múzeum mindenképpen kellene a községben, ami bemutatná Magyarkanizsa és a környező falvak értékeit.

4.4.2. Magyarkanizsa Község Turisztikai Információs irodájának megbízott munkatársával készített interjú eredményei

Az interjú Magyarkanizsán, a Turisztikai Információs Központjának irodában zajlott le személyes megkérdezés alapján. Interjúalanyom Szintia Izetovity, Magyarkanizsa község Turisztikai Információs irodájának a dolgozója, megbízott munkatárs. Elmondása szerint már nagy szükség volt egy ilyen intézményre, hiszen Magyarkanizsára egyre több turista jött és a turisztikai kínálat is folyamatosan bővült. Az iroda létrehozása rengeteg előkészületet és stratégiai felkészülést igényelt, a stratégiai- és marketing terv elkészítése után komoly kutatáskövetkezett. 2021. október 20-án nyitották meg. A Turisztikai Információs Központ célja, hogy az érdeklődő - akár turista, akár helyi lakos – naprakész, részletes információt kapjon a látnivalókról, megrendezendő eseményekről, vendéglátó- és szálláshelyekről, szolgáltatásokról. Honlapja a hellokanjiza.rs, irodájuk a Fő utca 3. szám alatt található. A Központ további célja, hogy minél több helyi lakos tudjon jövedelemhez jutni a turizmusból. Az iroda az információkon kívül a helyi vállalkozók, civil szervezetek termékeit és szolgáltatásait is kínálja az érdeklődőnek, az itt megvásárolható termékek, emléktárgyak a Helló Kanizsa márkanév-védjegy logóját viselik. Az interjúból kiderült, hogy Magyarkanizsának a gyógy- és üdülturizmusa valamint a falusi turizmusa kiemelkedő. A gyógyturizmus a magyarkanizsai Gyógyfürdő (30. ábra) -Rehabilitációs Szakkórházhoz kötődik, ami több, mint 100 éves múltra tekint vissza. Az első gyógyvizet egy 1908-ban fűrt ártézi kútból, a Csodakútból folyt. Az első gyógyfürdőt Grünfeld Herman építtette, 1913-ban nyílt meg a Népkerthben, volt itt 20 fedett fürdőkád és egy nyitott termálvizes medence is. 1945-től mint Ártézi fürdő működött. Az újabb fűrésok a meglévő mellett kénes-nátriumos hévizet is találtak. A ma is látogatható, szállodákkal ellátott gyógyfürdő és gyógyközpont 1980-ban épült. Itt elsősorban a gyulladásos és ízületi reumában szenvedők gyógyítását végzik, valamint a mozgás szervrendszerének sérüléseinek és műtét utáni rehabilitációját, ásványokban gazdag hévízzel, iszap- és sárpakolással, valamint hő-, elektro-, mágneses és

balneoterápiával. A gyógyítás mellett wellnes is van, masszázs, sószoba, szauna, két nagymedence. Magyarkanizsa üdülturizmusa elsősorban a háromhónapos nyári idegenforgalmi szezonhoz kötődik. A Tisza-parton szabadstrand működik, nagymólóval, két gyermekmedencével, játszóterekkel, éttermekkel, itt van a Tiszavirág kiránduló- és kempinghely és egy jó sétára a tiszaparti érintetlen erdősáv. A nyári mellett a őszi-tavaszi időszakban is számos kulturális, sport és más idegenforgalmi tartalom várja a látogatókat: tiszavirágzás, kanizsai vásár, futó- és úszómaraton, Tisza-parti sörfesztivál, Kanizsa Feszt, Vadészfesztivál, Kukoricafesztivál stb.

Magyarkanizsa község vidékturizmusára a sokszínűség jellemző. A községben lévő falvakban fontos a hagyományörzés, tájházaiak jellegzetesek és egyediek, mindegyikben találunk valami különlegest, például a kispiaci tájház 3 szobában az ottani, 100 évvel ezelőtti magyar falusi életet mutatja be, a velebiti a szaloniki fronton harcoló Horvátországból idetelepült szerb katonák emléket és hagyományait őrzi.

5.KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Következtetéseimet kérdőíveimből, mélyinterjúimból és internetes kutatási eredményeimből vonom le, a javaslatok a közigazgatási szakembereké, helyi lakosoké és a sajátjaim.

Az első és talán legfontosabb következtetésem, hogy Magyarkanizsa, ez a békés kisváros, a „csend városa”, lakosai szeretetének és a városvezetés következetes munkájának köszönhetően folyamatosan fejlődik, épül és szépül. Ez a fejlődés kihat a turizmus minden szegmensére. Erre utal mindkét mélyinterjú és a kérdőíves kutatás adatainak elemzése is.

Az önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával készített mélyinterjú alapján, Magyarkanizsán folyamatosak a fejlesztések. A község 2016-2020 között jelentős összeget különített el a turisztikai infrastruktúra fejlesztésére, ezt minisztériumi és IPA pályázati pénzekkel is kiegészítették. Ebből felújításra került Városháza előtti Kispark, a Tisza-parti kemping és a szabadstrand, modernizálták a termálvizes gyerekmedencét, a Népkert visszanyerte régi arculatát, a Cnesa Oktatási és Művelődési intézmény új hangtechnikai eszközökkel gazdagodott, a színházteremben felújították a berendezést. Minden beruházás nemcsak a várost gazdagította, de nagymértékben kihatott a turizmusra is. Ma a magyarkanizsai a vajdasági Tisza legjobban kiépített üdülőhelye lett, tavaly már nagyon sokan látogatták a szabadtéri medencénket, a kemping is telt házzal dolgozott, emellett az itteni rendezvényekkel sikerült még több embert a városba csalogatni.

2021 októberében megnyitották magyarkanizsai Turisztikai Információs Központot, ahol találkozik a község idegenforgalmi kereslete és kínálata. Színes és információban gazdag honlapjuk a HelloKanizsa.rs. A Központ munkájáról és feladatáról annak megbízott munkatársától informálódtam, a második mélyinterjúban. A Turisztikai Információs Központ célja, hogy az érdeklődő - akár turista, akárhelyi lakos – naprakész, részletes információt kapjon a látnivalókról, megrendezendő eseményekről, vendéglátó- és szálláshelyekről, szolgáltatásokról. A Központ további célja, hogy minél több helyilakos tudjon jövedelemhez jutni a turizmusból. Az iroda az információkon kívül a helyi vállalkozók, civil szervezetek termékeit és szolgáltatásait is kínálja az érdeklődőnek, az itt megvásárolható termékek, emléktárgyak a Helló Kanizsa márkanév-védjegy logóját viselik. Ezt az intézményt mindenképpen fenn kell tartani, további információkkal és tartalommal gazdagítani, mert az internet által sok embernek, mindenhova, ingyen el tudja juttatni a legfrissebb idegenforgalmi kínálatot.

A városvezetés, de a lakosság szerint is, elsősorban a meglévő turisztikai kínálatot kell erősíteni, ami jelenleg Magyarkanizsa község szintjén a Gyógyfürdő, az üdülturizmus és a falusi vendéglátás köré csoportosul.

A gyógyturizmus a magyarkanizsai Gyógyfürdő (30.ábra) -Rehabilitációs Szakkórházhoz kötődik, ami több, mint 100 éves múltra tekint vissza. A szállodákkal ellátott gyógyfürdő és gyógyközpontban a gyulladásos és ízületi reumában szenvedők gyógyítását végzik, valamint a mozgás szervrendszerének sérüléseinek és műtét utáni rehabilitációját, ásványokban gazdag hévízzel, iszap- és sárpakolással, valamint hő-, elektro-, mágneses és balneoterápiával. A gyógyítás mellett wellnes is van, masszázs, sószoba, szauna, két fedett nagymedence. Szorosabbra kellene venni a gyógyfürdő és az önkormányzat együttműködését, mert noha ez egy egészségügyi intézmény, ha közösen hozzá tudnának tenni szórakoztató idegenforgalmi tartalmakat, mint például egy szabadtéri nagymedencét, csúszdákkal, vagy sportpályákat, gyerekjátszótereket, akkor az intézmény kapacitása, látogatottsága, ismertsége ugrásszerűen megnőne. Ezzel egyidőben bővíteni kellene a gyógyfürdő egészségügyi kínálatát és kapacitását is, amivel idevonzzaná az idősebb generációt is. A légfürdő ötlete már felmerült, mint lehetséges szolgáltatás-bővítés, elsősorban a Gyógyfürdő vendégei részére, azonban ez csak ötletterv szinten áll, mint egy lehetséges alternatíva.

Magyarkanizsa üdülturizmusa elsősorban a háromhónapos nyári idegenforgalmi szezonhoz kötődik. A Tisza-parton szabadstrand működik, nagymólóval, két gyermekmedencével, játszóterekkel, éttermekkel, homokos röplabda- és focipályával, itt van a Tiszavirág kiránduló- és kempinghely és egy jó sétára a tiszaparti érintetlen erdősáv. A nyári mellett a őszi-tavaszi időszakban is számos kulturális, sport és más idegenforgalmi tartalom várja az ide látogatókat: tiszavirágzás látványtúra, kanizsai vásár, futó- és úszómaraton, Tisza-parti sörfesztivál, Kanizsa Feszt, Vadászfesztivál, Kukoricafesztivál stb. A jövőben új tartalmakkal bővíülhetne a jelenlegi kínálat, sokrétű gyermekprogramokkal, népzenei találkozók, gasztronómiai napokkal.

A Tisza nemzetközi hajóúttá nyilvánítása megnyitja a lehetőségeket a vízi turizmus előtt is. Sétahajó- és kajakos túrákat lehetne szervezni. Ami nagyon fontos: a jövőben minden munkálatnál és programnál fokozott figyelmet kell fordítani a Tisza-parti erdősáv és a tiszai ökoszisztéma védelmére.

Az ökoturizmus a községben eddig nem volt jelentős és kiemelt és nem volt eléggé beépítve a idegenforgalmi kínálatba. Az ökoturisták lényegében arra törekednek, hogy harmóniát teremtsenek a

természet és az emberi szükségletek között. Mivel a magyarkanizsai községnek gazdag ökoturisztikai lehetőségei vannak, a turizmus e formáját is fejleszteni kell.

Magyarkanizsa község vidékturizmusára a sokszínűség jellemző. A községben lévő falvakban fontos a hagyományörzés, tájházak jellegzetesek és egyediek, mindegyikben találunk valami különlegest, például a kispiai tájház 3 szobában az ottani, 100 évvel ezelőtti magyar falusi életet mutatja be, a velebiti a szaloniki fronton harcoló Horvátországból idetelepült szerb katonák emléket és hagyományait őrzi. Az idén megkezdték a tóthfalusi skanzen és arborétum kiépítési munkálatait. A térségben tovább lehetne fejleszteni a kézműves turizmust, nemcsak különböző rendezvényekkel, hanem tájházak, műhelymúzeumok és gyűjtemények létrehozásával is, a kézműves szolgáltatásokból pedig minél gazdagabb kínálatot kell kialakítani.

A magyarkanizsai önkormányzat fokozott figyelmet fordít a falusi turizmus fellendítésére. Hosszú távon csak a helyiek közreműködésére alapozott fejlesztések életképesek és fenntarthatóak. Fontos, hogy a lakosság saját akaratából, saját erőforrásainak mozgósításával tegye ezt. A cél az, hogy a falvakban egyre többen foglalkozzanak szobakiadással és falusi vendéglátással. Itt a vendég megismerkedik a falusi életmóddal, hagyományokkal, mezőgazdasági munkákkal, házi ételekkel és italokkal. Tóthfalu jelenleg ebben élen jár.

A község jelenlegi falusi turizmusa minden szegmensében bővíthető és gazdagítható, gasztronómiai rendezvényekkel, a helyi népművészet, na a népi szokások és mesterségek bemutatásával, hagyományörző és más kulturális programmal, de horgászattal, vadászattal, kerékpártúrával, vagy akár madárlessel is. A falusi turizmushoz köthetők a helyi biotermelők is, akik évek hosszú során elismertekké váltak Oromon, Magyarkanizsán és Tóthfaluban, de a borászok is Horgoson.

A kérdőíves kutatás feldolgozott adatai alapján betekintést nyertem a magyarkanizsai lakosok véleményébe a helyi turizmusról.

A megkérdezettek csoportja nem reprezentatív, hanem véletlenszerű, A kérdőívet kitöltő 100 emberből 73 nő és 27 férfi. 33%-uk a 18 és 20 év közötti korcsoportba tartozik, 24 %-a a 21-30 év közöttibe, a válaszadók 19%-a a 31-40 évesbe, a 41-50 év közötti korcsoportba 15%-uk, az 50 év felettibe pedig 9%. A válaszadók 58%-a hajadon, illetve nőtlen, 16% házas, 21%-a özvegy, 5%-a pedig elvált. Magyarkanizsai lakosok, a külvárosban él 43%-uk, a városközpontban 28% , a külső kerületekben 15%, a "homokon" pedig 14%. Képzettségük szerint 22%-a alapfokú, 53%-a középfokú és 25% felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A 75 dolgozóból Magyarkanizsán 21,

Magyarországon 42, Horgosron 9, Szabadkán pedig 3 személy dolgozik. Szakmájuk szerint a válaszadók 34%-a jelenleg munkanélküli, háztartásbeli vagy tanuló, 14% tanár, 10%-a hivatalban dolgozó, az „egyéb” megjelölés alatti 42% pedig: 12 kereskedő, 8 vendéglátós, 3 takarítónő, 2 keramikus, 2 orvos, 4 nővér, 7 földműves, 1 rendező, 2 állatorvos és 1 recepciós. A feldolgozott adatokból kitűnik, hogy a válaszadók általában magasabb iskolai végzettségűek, mint a szüleik, és míg a szülők 45/40%-a foglalkozik földműveléssel, a válaszadók esetében ez mindössze 7%.

A válaszadók 85%-ának foglalkozása nem kötődik a turizmushoz, 15% igen (8 vendéglátós, 1 recepciós és a hivatalban dolgozók közül hatan foglalkoznak turizmussal). Ezekből az adatokból kiderült, hogy ez a **első hipotézisem megdőlt**, hiszen több nő töltötte ki a kérdőívet, mint férfi és a válaszadók csak 15%-ának a munkája kötődik a turizmushoz.

Második hipotézisem szerint válaszadóim nagy mértékben beszélik a szerb nyelvet, mint a környezet nyelvét, de más idegen nyelvet is. A feldolgozott adatok alapján ez a hipotézis **igaznak bizonyult**. A szerbet, mint környezetnyelvet a 100 megkérdezettből 55-en tudják, 33-an csak ezt, a szerb mellett angolul 11-en, franciául hatan, németül hárman beszélnek, oroszul pedig egy személy. A megkérdezettek közül 32-en csak idegen nyelvet beszélnek, szerbül nem, csak németül tízen, csak angolul hatan és csak franciául egy személy, német- és angol-tudással 9, francia- és angoltudással ketten rendelkeznek. Kuriózumnak számít a francia + török és a szerb + latin nyelvtudás. Összesítve, a szerbül 55-en tudnak, angolul 28-an, németül 22-en, franciául tízen és egy-egy személy oroszul, törökül és latinul.

Harmadik hipotézisem: a magyarkanizsaiak szerint fontos a turizmus és azt jelenleg megfelelő szintűnek tartják. Válaszóim egy 1-4 skálán értékelték Magyarkanizsa turizmusát, 1-re 11%, 2-re 25%, 3-ra 48% és 4-re 16%. 3 és 4-re összesen az válaszadók 64%-a értékelt, ami biztató eredmény, tehát a harmadik hipotézisem **igaz**.

Válaszóim szeretik Magyarkanizsát, leginkább a fejlődési lehetőségek és a sok színes program miatt, de jelentős szerepet játszik ebben a tiszta, nyugodt környezet és az új munkalehetőségek is. A válaszadók 67%-a nem szeretne elköltözni Magyarkanizsáról.

A magyarkanizsaiak szívügyüknek tekintik a városfejlesztést, annak minden szegmensében. Támogatják a turizmus fejlesztését és minden olyan programot, ami kapcsolódik ehhez (pl. környezetvédelem, helyi termékek népszerűsítése, virágpiac, kerékpárutak, ifjúsági-, gyerek- és egyéb programok, fesztiválok), és fenntartható fejlődést biztosítanak.

A magyarkanizsai válaszadók szerint érdemes lenne felújítani a Népkerthben a Vígadót (100%), 21% étteremnek, 37% kávézónak és 42% Magyarkanizsa lakosainak fejlesztési központjának szánna. Reméljük, hogy hamarosan megvalósul ez az álom, a műemlékvédő szakemberek és az önkormányzat közös nevezőre jutnak, pénzt szereznek és felújítják ezt a jobb sorsot érdemelt műemléket, hogy az tovább gazdagítsa Magyarkanizsa turisztikai kínálatát.

Összefoglalva, Magyarkanizsán jelenleg felvirágzás alatt van a turizmus. Az emberek elégedettek a mostani helyzettel és biztatóan néznek a jövőre. Remélem, hogy a községet jellemző töretlen optimizmus a jövőben is megmarad és a megtervezett fejlesztések, programok megvalósulnak, jobb megélhetést és fenntartható környezetet biztosítanak a helyi lakosságnak, a idelátogató turisták pedig elégedetten távoznak és jó híret viszik Magyarkanizsa községnek.

hellokanjiza.rs | facebook.com/helloka

HELLO
KANJIZA

30.ábra: Régi gyógyfürdő előtti „cigánylány” szobor (Hello Kanjiza, 2022)

6. ÖSSZEFOGLALÁS

Magyarkanizsa igazi kisvárosnak számít, a „csend városa”, jelentős gyógy- üdülő-kultúr-, falusi és vidékturizmussal, vizi-, sport- és ökoturizmusát még fejleszteni kell. Naprakész és pontos információt az idegenforgalmi kínálatról és keresletről a magyarkanizsai Turisztikai Információs Központban és a A HelloKanizsa.rs honlapon szerezhet az érdeklődő. A községi önkormányzat a városfejlesztés mellett a falusi turizmus fejlesztését is elsődleges feladatnak tartja, mert ennek társadalmi funkciója a kellemesebb lakókörnyezet, a fejlettebb életkultúra és a vonzóbb vidékimázs kialakítása. Gazdasági funkciója, hogy a helyi lakosok további bevételi forrásokhoz jusson, ezzel enyhítse a megélhetési gondjait, magasabb életszínvonalat biztosítson a falusi lakosságnak.

Ezáltal javul a vidéki lakosság megtartó képessége és megelőzhető a kitelepülés. Ökológiai szerepe a táji adottságok, az erdők és a természetes élőhelyek védelme. A falusi turizmus további funkciója a közösségi kulturális értékek megőrzése, a vidéki közösségekben megtalálható kincsek védelme, a tárgyi és történelmi emlékek gondozása. Az általam bemutatott község a gazdag hagyományok és az érintetlen természeti szépségek kincsesbányája. A helyi hagyományokon keresztül az ide látogatók megismerhetik az adott település élő kultúráját. A hatékony marketing jelentős mértékben segíti a falvak hagyományainak széles körben való megőrzését.

A magyarkanizsai lakosok szívügyüknek tekintik a városfejlesztést, annak minden szegmensében és támogatják a turizmus fejlesztését. Ha a megtervezett fejlesztések, programok megvalósulnak a jövőben, ezzel jobb megélhetést és fenntartható környezetet biztosítanak a helyi lakosságnak, a ide látogató turisták pedig elágedetten távoznak és jó hírt viszik Magyarkanizsa községnek.

7.IRODALOMJEGYZÉK

- Árkiné Gombás Edit (2002), Gondolatok a marketingről és az értékesítésről a falusi turizmusban. Falusi turizmus. 4. szám
- Belgrád. Bácska, Bánság, Szerémség és az Al-Duna. Ketzal Kiadó Kft. Budapest. ZENTA IDEGENFORGALMI FEJLESZTÉSÉNEK PROGRAMJA (2017). Sport és Idegenforgalmi Kar Tims Újvidék.
- BERBER, NEMANJA–GAJIĆ, TAMARA–ĐORĐEVIĆ, MILIJANA 2010: Management and Development Possibilities for Spa Tourism in Serbia. – Revista de Tourism. 9. sz. 30–39. o
- Csizmadia L (2001), Idegenforgalmi alapismeretek falusi szállások részére, Falusi Turizmus Országos Szövetsége, Budapest
- G. NAGY LILLA IMOLA (2018): Délvidék titkai. Mi ér az ember, ha magyar? Panonia-Print Kft., Topolya.
- Hanusz Z. (2004) A Falusi Turizmus minősítő rendszerének szabályzata az Európai Unióban, Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége kiadó, Budapest
- Horváth Attila (1999): Turizmus a kultúrában – kultúra a turizmusban, Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 149.o.
- HARMATH, PETER–AHMETAGIĆ, DENIZ 2014: Innovative Approach to the Analysis of the Spa Tourism in Vojvodina (Serbia). In: MARKOVIĆ, ALEKSANDR–BARJAKTAROVIĆ RAKOCEVIĆ, SLADANA (szerk.): Symorg 2014. Zlatibor, University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences. 9–16. o.
- Hanusz Z. (2004) A Falusi Turizmus minősítő rendszerének szabályzata az Európai Unióban, Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége kiadó, Budapest
- KIRÁLY, J. (2001): Kommunikáció az idegenforgalomban, Képzőművészeti Kiadó és Nyomda, Budapest
- KORHECZ TAMÁS (2009): A vajdasági tartományi autonómia és nemzetiségi önkormányzat. In: Szarka L. et al. (szerk.): Etnopolitikai modellek a gyakorlatban. Gondolat Kiadó, Budapest. pp. 172–190.
- Kardos Z. (2011) Regionális turisztikai menedzsment modul: Turisztikai ismeretek, Kezdhely
- Kovács Dezső: (1996) „Falusi és vidéki turizmus” értelmezések a nemzetközi irodalomban, rendszerszemléletű közelítésben, GATE Agrárszociológia tanszék

- Kulcsár, N. (2009): Értékteremtés és versenyképesség – a magyarországi falusi turizmus helyzete. Előadás. II. Magyar Turizmusföldrajzi Szimpózium, Budapest
- KORHECZ TAMÁS (2009): A vajdasági tartományi autonómia és nemzetiségi önkormányzat. In: Szarka L. et al. (szerk.): Etnopolitikai modellek a gyakorlatban. Gondolat Kiadó, Budapest. pp. 172–190.
- Lengyel Márton (1992) A turizmus általános elmélete, Budapest
- Lengyel Márton (1994): A turizmus általános elmélete, KIT Képzőművészeti Kiadó, Budapest
- Lengyel Márton (2000): A magyar turizmus fejlesztési stratégiája és programja, LT Consorg Kft. Budapest
- LENGYEL M. (2004): A turizmus általános elmélete, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft. Nyomdaüzem, Budapest, 119-212. p.
- Muhi B. és Reményik B. (2013) A határ menti és a határon átvágó idegenforgalmi lehetőségek Magyarország, Horvátország és Szerbia esetében 541_557_
- Muhi B. (2015) "A kulturális turizmus szerepe Vajdaság idegenforgalmának és gazdaságának fellendítésében."
- Muhi B. (2017) A marketing szerepe az ökológiai turizmus fejlesztésében Vajdaságban, Vajdaság Magyar Tudományos Társaság, 381p.
- Nagy Katalin (2013) – Gazdasági tanulmányok elmélet és gyakorlat . 566 p., pp. 439-447.
- Puczkó, L., Rátz, T. (2005), A turizmus hatásai. 4. javított kiadás, Aula, Budapest
- SZABÓ B. (2003): A falusi turizmus ökonómiai kérdései, Acta Agraria, Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Vállalatgazdaságtani Tanszék, Debrecen
- Tasnádi József (1998): A turizmus szerepe a természet- és a kulturális örökség megőrzésében, Turizmus Bulletin, A Magyar Turizmus Rt. Kutatási és Fejlesztési Igazgatóságának szakmai folyóirata
- TASNÁDI, J. (2002): A turizmus rendszere, 2. bővített kiadás, Aula Kiadó, Budapest
- THOMKA ORSOLYA – KURCZ ÁDÁM ISTVÁN – TÓTH ANIKÓ (2010): Délvidék – A Vajdaság és
- Tőzsdés A. (2021) A Délvidék/Vajdaság turizmusának vizsgálata, Polgári Szemle, 17. évf. 4–6. szám, 2021, 289–308., DOI: 10.24307/psz.2021.1220

- SOMOGYI SÁNDOR–LAKNER ZOLTÁN–KAJÁRI KAROLINA (2008): MACTOR. Partnerek és célok viszonyainak értékelése. Szabadka, Regionális Tudományi Társaság
- Sólyom R. (2012). Vajdasági magyar nyelv és stílus. A vajdasági magyarnyelv-használat sajátosságai napjainkban. Hungarológiai Közlemények, 13(1), 31-41.
- WTO 2000: Tourism Highlights 2000, WTO, Madrid, Spanyolország
- Balkans, C. E. S. C. I. (2018). A vajdasági magyar közösséget érintő idegenforgalom fejlesztési stratégiája, Újvidék-Szabadka Elérés: [\[LINK\]](#) (Utolsó letöltés ideje: 2022. március 05.)
- 1. ábra: Beller B., (2014). Herzberg-féle motivációelmélet vizsgálata egy empirikus kutatás során. *Hadtudományi Szemle 7évf 4 számp.216*
- 2. ábra: Szántó Z. (2020) Koronavírus-álló falusi turizmus <https://turizmus.com/szallashely-vendeglatas/valsagallo-falusi-turizmus-1169208> (Letöltési idő: 2022.10.29)
- 3. ábra: UNESCO (2022) designates 15 new Geoparks in Asia, Europe, and Latin America". UNESCO. 2022
- 30. ábra: Hello Kanjiza (2022) <https://hellokanjiza.rs/> (Letöltés ideje:2022.10.29)
- 5. melléklet: Vázsonyi Cs. (2022) [Hét Nap Online - Múzsaidéző - „Mint valami mesebeli, kacsalábon forgó kastély...” \(hetnap.rs\)](#) (Letöltési idő: 2022.10.29)
- 6. melléklet: Hello Kanjiza (2022)<https://hellokanjiza.rs/hu/szolgaltatasok/latnivalok/tisza-part> (Letöltés ideje: 2022.10.24)

8.KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönettel tartozom Dr. Farkas Tibor tanár úrnak, aki számos hasznos tanáccsal látott el dolgozatírás során és kísérté azt gondos figyelemmel. Tisztaszívvvel köszönöm édesanyámnak és nagynénémnek a sok gondoskodást, ami elkísért a tanulmányaim során. Hálásan köszönöm kedvesem kitartó türelmét és a mindennapi feladatokban nyújtott segítségért. Köszönet jár továbbá a Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Zentai Konzultációs központjának, a lehetőségért.

9.MELLÉKLET

9.1.Melléklet: Interjú Bodnár Ivettel, a magyarkanizsai önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával

Mi az Ön neve és foglalkozása, pozíciója a munkahelyén?

Bodnár Ivett vagyok, a magyarkanizsai önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársa.

Pozícióm a gazdasági osztályhoz tartozik, egyszerű önkormányzati dolgozó vagyok, nem vezetői pozícióban és nem is kinevezett személyként.

Mesélne pár szót a pozíciójáról?

Az önkormányzathoz tartozó, idegenforgalmat érintő feladatokat látom el, például a helyi, önkormányzati hatáskörbe tartozó szálláshelyek minősítési regisztrálása (kategorizáció), kapcsolattartás a helyi szolgáltatókkal, Magyarkanizsa község idegenforgalmi kínálatának promotálása, javaslatot teszek az idegenforgalmat érintő fejlesztéseket és pályázatokat illetően a polgármester és az e területtel megbízott tanácstag felé (nem minden mandátum során van idegenforgalommal megbízott tanácstag). A Tisza-part teljes felügyelete hozzám tartozik, hogy a nyári szezonra minden megfelelően induljon és az esetleges szezonközi problémák is mindig ki legyenek küszöbölve. Mindemellett a rendezvényszervező bizottság tagja vagyok és az önkormányzat rendezvényeit többedmagammal szervezem, koordinálom.

Milyen fejlesztési programok zajlanak jelenleg Magyarkanizsán? Mesélne pár szót a programról?

A Városháza előtti úgynevezett „Kispark” felújítási terve elkészültek, egy nagyobb pályázati támogatás segítségével talán el is kezdődhetnek majd a munkálatok (az éves tervben benne van), mindemellett a Tisza-part folyamatosan bővül, az idei évben egy újabb vizesgóc kialakítása és a szennyvíz elvezetése van tervben. Mindemellett a Hello Kanizsa brend további építése, népszerűsítése és a Turisztikai Információ Iroda működtetése, létrehozatalának megfelelő működtetése a cél.

Hallottam, hogy Magyarkanizsa 2016. és 2020. között a turisztikai infrastruktúra fejlesztésre jelentős összeget különített el, ebből a pénzből mit újítottak fel?

A magyarkanizsai kemping és a Tisza-parti medence felújítása, modernizálása, új női és férfi mosdó, csúszdával is bővült a medence, valamint kerítést is kapott a biztonságos karbantartás érdekében. Mindemellett új nagy mólóval bővült a strand, illetve nád napernyőkkel és napozókkal is felszereltük. A kemping környékén a parkoló bővítése valósult meg. Folyamatosak a Tisza-partot érintő fejlesztések!

Mindemellett szignalizációs táblák is le lettek helyezve a község területén.

A Népkert nemcsak önkormányzati költségvetésből, hanem Minisztériumi támogatással kiegészülve visszanyerte régi arculatát.

A Cnesa Oktatási és Művelődési intézmény is új hangtechnikai eszközökkel gazdagodott, valamint a színházteremben a székek és a szőnyegek is ki lettek cserélve, illetve a vetítövászon is megújult, modern és igényes körülményt biztosítva a művészetek kedvelőinek. Minden esetben az önkormányzati költségeket IPA pályázati pénzek is kiegészítették. Településeink is új aszfaltburkolatokkal bővültek, illetve szintén szignalizációs táblákkal lettek ellátva.

Milyen Magyarkanizsa turizmusa jelenleg?

Magyarkanizsa turizmusa a nyári szezonban a legkiemelkedőbb! Közkedvelt kempingező hely a környező települések lakóinak és a külföldiek számára egyaránt. Rendezett környezetet és kikapcsolódási lehetőséget biztosít minden természetkedvelő számára. Mindemellett kulturális örökségeink, tájházaink és természeti értékeink is vannak, melyek kiaknázatlansága elsősorban az eddig hiányos marketing -tevékenységnek volt köszönhető. A Hello Kanizsa brend célja, hogy minden idegenforgalmi kínálat, ami a község 13 településén megtalálható, egy esernyő alá kerüljön és egyértelmű legyen a jövőben minden idelátogató turista számára.

Milyen állapotban van jelenleg a Vigadó és milyen tervek vannak vele?

A magyarkanizsai Vigadó jelenlegi állapota mondhatni életveszélyesen romos, nem megközelíthető, de még szerkezetileg áll. Ami a felújítását illeti, sajnos folyamatos a harc a Műemlékvédelmi szervezettel, mivel olyan elvárásokat támasztanak a felújítás terén, ami sokszor a való életben kivitelezhetetlen. Viszont, amint zöld út adódik a felújítását illetően, jelenlegi polgármesterünk eltökélt szándéka megvalósítani azt.

Magyarkanizsának milyen a vidékturizmusa/ kultúrturizmusa?

Tóthfalu a község talán legerősebb idegenforgalmi települése, ez a falu hűen őrzi a vajdasági magyar szokásokat, hagyományokat. Tájházaink több településen is vannak, mint például Tóthfaluban, Kispiacon, Oromon és Velebiten is. Minden település tájháza különleges, más-más kulturális örökségben gazdag. Ahogyan más területen, itt is a legnagyobb hátrány a szerb nyelv hiánya, ami miatt a szerbiai piac kevésbé megközelíthető, illetve a hiányos marketingtevékenység, melyre igen keveset fordítanak a szakmában tevékenykedők.

Ön milyen turizmus szolgáltatásokat javasol , ha valaki vállalkozást szeretne nyitni?

A turizmusban vállalkozást működtetni igen kockázatos és nem mindig virágzó, de ha valaki igazán szereti ezt a területet, biztos vagyok benne, hogy megtalálja a maga irányát. Személy szerint egy Múzeumot mindenképpen létrehoznék a községben, melyben bemutathatóak lennének értékeink, mint például az agyag lelése és felhasználása, valamint a paprika készítése is. Mindenképpen hasznos és közkedvelt lenne egy biciklikölesönző létrehozása, hiszen a turisták kerékpárral bejárhatnák Magyarkanizsát és nevezetességeit, látnivalóit, mivel úgy tartják, hogy Magyarkanizsán nincs távolság.

9.2 melléklet:

Magyarkanizsa Község Turisztikai Információs irodájának megbízott munkatársával készített interjú

Mi az Ön neve és foglalkozása,pozíciója a munkahelyén?

Izetovity Szintióának hívnak és Magyarkanizsa Község Turisztikai Információs Irodájának megbízott munkatársa vagyok.

Mesélne pár szót a Turisztikai Információs Központról? (Mikor alakult meg, direkt mivel foglalkozik maga az iroda)

Az iroda 2021.október 20-án nyílt meg. A nyitást hosszú munka, komoly kutatás és felkészülés előzte meg, stratégiai és marketing terv elkészítése, mely a község turizmusát hivatott fejleszteni.

A Turisztikai Információs Központ Magyarkanizsán, a Fő utca 3. szám alatt található. Honlapja a hellokanjiza.rs.

A Központ célja, hogy minél több helyi lakos szerezhessen bevételt a turizmusból. A központ egyrészt folyamatosan naprakész információkkal látja el az látogatókat, és számuk évről évre növekszik, másrészt a fürdőváros vendégei számára kínálja a termékeket, szolgáltatásokat, ill. helyi vállalkozók emléktárgyait. Bár sok turista érkezik hozzánk csupán néhány napra, tudnia kell kínálatainkról és ajánlatainkról. A központban minden aktuális részletet megkaphat, legyen szó rendezvényekről vagy intézményekről, szállodákról, szállásokról, termelőkről, programok elérhetőségéről.

A magyarkanizsai Tisza part a háromhónapos idegenforgalmi szezonban nagyon látogatott, a rendezvényeink tömegesek, a szolgáltatásainkat is nagy számban igénylik, de az őszi-tavaszi időszakban is számos kulturális, sport és idegenforgalmi tartalom várja a látogatókat. Ahhoz, hogy a turisták megbízzanak a magyarkanizsai turizmusban az kellett, hogy községi szinten is olyan biztos háttér alakuljon ki, amely manapság már ide tudja vonzani a turistákat, akik több napot is eltölthetnek községünkben és biztosan nem fognak unatkozni. Az idegenforgalmi központban található, eladásra szánt termékek mind el vannak látva a Helló Kanizsa márkanév - védjegy logójával, ebből eredően szimpatikus emléktárgyat jelentenek a községbe látogató turistáknak.

Milyen információkhoz tudnak jutni azok a turisták, akik ide betérnek?

Az ide betérőket informálni tudjuk a község nevezetességeiről, látnivalóiról, szálláshelyeiről, éttermeink és egyéb vendéglátóhelyeink nyitvatartásáról, valamint a különböző rendezvényekről.

Milyen turizmus részben fejlődik Magyarkanizsa leginkább? (meséljen pár szót róla)

Magyarkanizsa turizmusában meghatározó szerepet tölt be a Gyógyfürdő, a Tisza-part a nyári szezonban, valamint a falusi turizmus a környező településeknek köszönhetően. Ebből kifolyólag a folyamatosan fejlődő turisztikai ágazatok a gyógyturizmus, az üdülturizmus, a programturizmus és a vidékturizmus.

Magyarkanizsának milyen a vidékturizmusa?

Magyarkanizsa vidékturizmusára a sokszínűség a jellemző. Minden településünknek fontos a hagyományörzés, melyet a tájházakon keresztül tudnak a legjobban bemutatni. Érdekesség a tájházaink tekintetében, hogy annak ellenére, hogy egy községben vannak, mindegyik mást tud mutatni az odalátogatóknak. A kispiai tájház, 3 szobával a 100 évvel ezelőtti magyar falusi életet

őrzi, ellentétben a velebiti tájházzal, mely a szaloniki fronton harcoló, Horvátországból idetelepült katonáknak állít emléket és viszi tovább hagyományaikat.

Beszélne pár szót a gyógyfürdőről és a benne lévő szolgáltatásokról?

A 1907-ben Magyarkanizsától 6 km-re a „Járáson” két artézi kutat használtak az állatok itatására. A megnövekedett igény miatt egy juhász további két kút fúrását kérte a város önkormányzatától. 1908 tavaszán új kutat fúrta. Vize halványsárgaszínű volt, a csövekből gyúlékony gáz folyt ki. A víz e tulajdonságai képezik a kút mágikus erejéről szóló legendák alapját. Az emberek hamarosan „Csodák kútjának” nevezték el. A Csodakút kapcsán történet született egy cigánylányról, akinek fájó ízületei ebben a vízben áztatva gyógyultak meg. Még ebben az évben, 1908-ban nyitotta meg az első fürdőszezon, a fürdésért díjat fizettek. Korabeli vállalkozók üzleti szellemére vall a tény, hogy már 1909-ben a Városi Tanács döntése alapján vízmintákat küldtek elemzésre a budapesti Királyi Vegyészeti Intézetbe.

Magyarkanizsán jelenleg a gyógyfürdő mint rehabilitációs központ működik,. szakemberek végzik a kezeléseket, de különböző más szolgáltatásokat is nyújtanak. Ezeket a kezeléseket gyógyvízzel és iszappal végzik.

9.3.Melléklet:

Kérdőív

A válaszadás önkéntes és anonim

Tisztelt Válaszadó!

Szabados Zsókanak hívnak a Magyar Agrár és Tudomány Egyetem mesterszakos másodéves hallgatója vagyok. Megköszönném, ha hozzájárulna e kérdőív kitöltéséhez. A kérdőív kitöltése 20 percet vesz igénybe. Nagyon szépen köszönöm a kitöltést!

1.Neme:

- ☐ nő
- ☐ Férfi

2. Születési éve:(Évszám)

3. Családi állapota

- ☐ hajadon/nőtlen
- ☐ házas
- ☐ özvegy
- ☐ elvált

4.Magyarkanizsa melyik kerületében él?

- ☐ külváros
- ☐ városközpont
- ☐ kinti kerületek
- ☐ homok

5. Milyen nyelven (a magyar nyelven kívül) beszél legalább alapszinten?

- ☐ 1.szerb
- ☐ 2.német
- ☐ 3.angol
- ☐ 4.francia
- ☐ 5 egyéb.....

6. Ha a válaszadó dolgozik, milyen településen?

- ☐ Szabadka
- ☐ Horgos
- ☐ Magyarország
- ☐ Magyarkanizsa

7. Kérem töltsse ki a táblázatot.

	1.Hol született?	2. A hivatalos oktatási rendszerben hány osztályt végzett el	3.Mi (volt) a konkrét szakmája/foglalkozása
a válaszadó			
az édesanyja			
az édesapja			

8. Milyen fejlesztéseket javasol Magyarokánizsán?

- zöld felületek
- iskolafejlesztések
- környezetvédelem
- munkahelyteremtés
- utak karbantartása
- turizmus fejlesztése
- egyéb

9. Mondja el Ön miért szereti Magyarokánizsa községet?

- új munkahely lehetőség
- sok színes program
- fejlődési lehetőségek miatt
- tiszta, nyugodt környezet
- egyéb:

10. Írjon le három dolgot, amit népszerűsíteni vagy elindítani kellene a következő évek során:

- kutypark, vásártér újrakelesztése, szemétszedés
- virágpiac, falusi turizmus fejlesztése, helyi termékek népszerűsítése
- városfejlesztés, kerékpárutak, város újrakelesztés
- ifjúsági programok, egészséges táplálkozás, új programok
- egyéb

11. Szeretne-e elköltözni Magyarkanizsa községből?

- ☐ Igen
- ☐ nem

Ha IGEN, miért költözne?

- ☐ A csekély lehetőségek miatt
- ☐ anyagi okok miatt
- ☐ munkahely hiánya miatt

12. Mennyire tartja fontosnak a turizmust Magyarkanizsán? (értékelje 1-4 skálán)

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4

13. Maga szerint érdemes lenne-e felújítani Magyarkanizsán a Népkerthben a Vigadót?

- ☐ igen
- ☐ nem

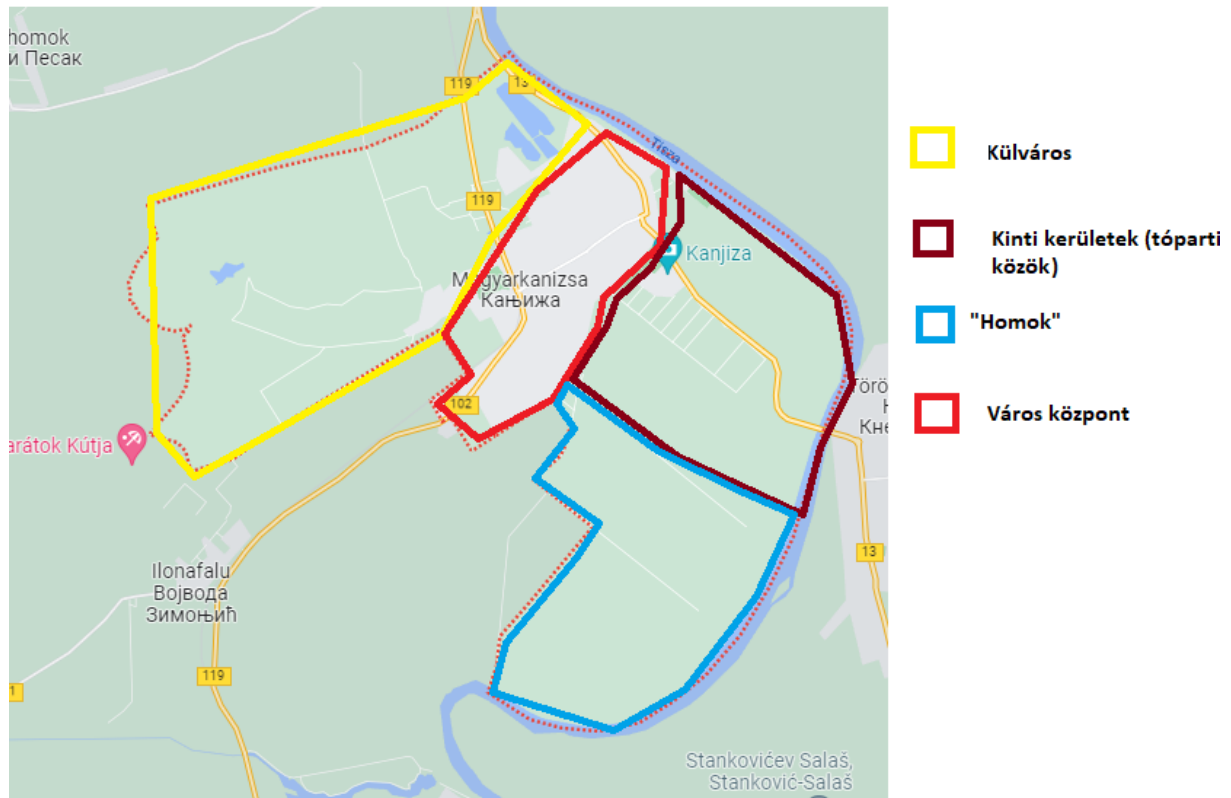
14. Mire használná a létesítményt?

- ☐ 1.étterem
- ☐ 2.kávézó

- 3. Magyarkanizsa lakosainak fejlesztési központja
- 4. egyéb:.....

9.4. melléklet

Magyarkanizsa kerületei

Forrás: Google maps (+saját szerkeztés)

9.5. melléklet:

A mélyinterjúban említett felújított Tiszapart

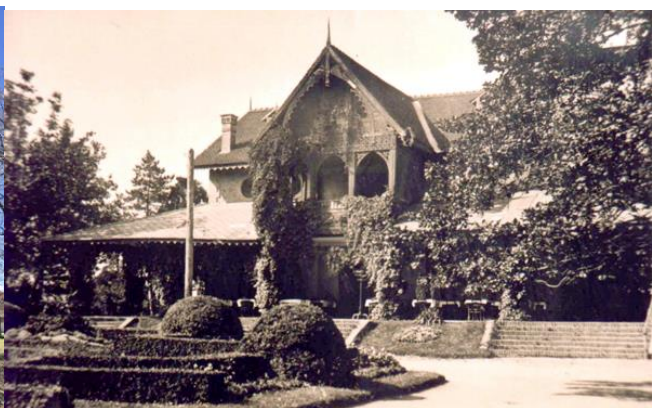
Felújított Tiszapart (Hello Kanjiza, 2022)

9.6. melléklet:

A Vígadó mostani és régi állapota

Vígadó jelenleg (saját kép)

régi állapota (Vázsonyi, 2022)

FÜGGELÉKEK

NYILATKOZAT

Alulírott Szabados Zsóka, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Szent István Campus, szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Zárárdolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2022. év 11. hó 01. nap

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Zárárdolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Zárárdolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2022. év 11. hó 01. nap

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!

5. sz. függelék

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Magyarkanizsa turizmusának elemzése és fejlesztési lehetőségei

Szabados Zsóka

Vidékfejlesztési agrármérnöki szak, MSC, levelező tagozat

Vidék és Területfejlesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. habil. Farkas Tibor, egyetemi docens

Dolgozatom témája Magyarkanizsa vidékfejlesztése, ezen belül annak turizmusa. Az irodalmi áttekintés során szó volt a turizmusról, mint fogalomról, annak történetéről és fajtáiról, valamint Szerbia és Vajdaság turizmusáról.

A kutatás helye Magyarkanizsa község és kisváros. A primer kutatásomat kvantitatív módszerrel, kérdőíves kutatással végeztem, a mintanagyság 100 fő volt, a kérdőívet a Google Drive online kérdőíves szolgáltatásán keresztül magyarkanizsai internetes csoportokkal osztottam meg 2022.03.15-től 2022.03.31-ig. A feltett kérdésekre kapott válaszokat és eredményeket Microsoft Excel segítségével dolgoztam fel, táblázatok és diagramok formájában jelenítettem meg, Microsoft Word-ben és szövegesen elemeztem. A szekunder kutatásomat mélyinterjú formájában végeztem, személyes megkérdezés alapján, két személlyel, az önkormányzat idegenforgalommal megbízott munkatársával és a magyarkanizsai Turisztikai Információs Központ dolgozójával. A kapott eredményeket szövegben elemeztem.

Magyarkanizsa igazi kisváros, a „csend városa”, jelentős gyógy- üdülő- kultúr-, falusi és vidékturizmussal. A vízi-, sport- és ökoturizmusát még fejleszteni kell. Lakosai szeretetének és a városvezetés következetes munkájának köszönhetően folyamatosan fejlődik, épül és szépül. Ez a fejlődés kihat a turizmus minden szegmensére. Erre utal mindkét mélyinterjú és a kérdőíves kutatás adatainak elemzése is.

Naprakész és pontos információt az idegenforgalmi kínálatról és keresletről a magyarkanizsai Turisztikai Információs Központban és a A HelloKanjiza.rs honlapon szerezhet az érdeklődő.